

POLITICA EUROPEANĂ: ÎN TRE TENSIUNI ȘI NECESITĂȚI

Fabienne **NEDEY**

On a relativement mal accueilli les premières pistes communautaires présentées par la Commission pour une Europe de l'énergie plus intégrée. Pourtant, sans remonter à la Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, Bruxelles a évidemment un rôle à jouer. De son côté, la normalisation écoute, propose, se tient prête, quelles que soient les filières. C'est d'ailleurs bien l'avis du commissaire européen à l'énergie, Andris Piebalgs

Mots clé: énergie, pétrole, gaz, efficacité énergétique, normalisation

În ultima vreme, tensiunile internaționale legate de situația din Irak și de criza iraniană, neînțelegerile dintre Rusia și Ucraina cu privire la tarifele gazelor – pentru a nu oferi decât aceste exemple – s-au bazat încă o dată, cu o acuitate deosebită – pe problema diversificării surselor de aprovizionare cu energie. „La ora actuală, constatăm că accesul la petrol și la gaze este dificil din motive de ordin politic, deși credeam că logica pieței va rezolva aceste dificultăți. În paralel, există o crispă națională la nivel de piață în condițiile în care exista o viziune optimistă cu privire la liberalizarea pieței de energie”, declară Elie Cohen, directoroarea pentru cercetare la CNRS-CEVIPOF, membră a Consiliului de Analiză Economică (CAE).

În acest context de probleme grave legate de securitatea aprovizionării cu energie, a apărut Cartea Verde cu privire la politica energetică europeană ale cărei principale axe au fost confirmate de Consiliul Europei pe 23 și 24 martie 2006. Din punct de vedere al resurselor de aprovizionare cu energie, Europa este dependentă. Ea importă 50% din energia pe care o consumă și, pe baza tendințelor actuale, se consideră că această cifră ar putea crește la 70%, emisiile de CO₂ atingând și ele 60%. Cartea Verde amintește cele trei obiective principale ale politicii energetice a Uniunii Europene: securitatea aprovizionării, competitivitatea și viabilitatea mediului. Ea definește mai ales șase domenii prioritare și propune treizeci de măsuri pentru edificarea pieței interne de energie, asigurarea securității aprovizionării într-un mod solidar, pentru dezvoltarea unei energii durabile, eficace și diversificată, pentru a face față provocărilor încălzirii climatice, pentru promovarea cercetării și inovației și, în sfârșit, pentru construirea unei politici

energetice externe comune. Acest document marchează voința de a stabili o „foaie de parcurs” comună, chiar dacă organizațiile neguvernamentale (ONG-urile) denunță o lipsă de precizie a obiectivelor și o timiditate manifestată în fața provocărilor.

Primele acțiuni concrete legate de această relansare a politicii europene trec în primul rând prin directiva 2006/32 din 5 aprilie 2006, referitoare la eficacitatea energetică a utilizărilor finale și la serviciile energetice și prin Planul de acțiune cu privire la eficacitatea energetică, în curs de finalizare. Aceste inițiative decurg în realitate din precedenta Carte Verde, apărută în 2005, referitoare la eficacitatea energetică, dar ele se înscriu complet în actualitatea inițiativelor europene. Planul de acțiune va propune măsuri concrete care își propun atingerea unui obiectiv de economie de 20% la nivel european în 2020, reprezentând între 60 și 150 de miliarde de euro de economii pe an. Realismul acestui obiectiv suscită dezbateri în cadrul organismelor europene.

CARE ESTE MISIUNEA STANDARDIZĂRII?

Pentru noile mecanisme preconizate, va trebui să ne sprijinim pe instrumente și aici intervine standardizarea. Pentru a măsura necesitățile normative pe termen mediu și lung, un grup comun al CEN/CENELEC, Managementul energiei – Energy Management – a definit în martie 2005 recomandări pentru elaborarea de standarde pe subiecte prioritare. „Am propus continuarea schimburilor sub forma unui Forum sectorial european lărgit la toate statele”, explică Jean-Louis Plazy, director adjunct pentru domeniul Aer, zgomot și eficacitate energetică la Agenția pentru Mediu și Controlul Energiei

(ADEME). Acest forum sectorial a fost creat în acest an și coordonarea sa a fost asigurată de Franța. El se reunește pentru prima dată în ianuarie 2007 cu obiectivul de urmărire a ierarhiei subiectelor, de prospectare de noi teme de lucru și de examinare a bunelor practici. Un anumit număr de teme identificate drept prioritare în raportul inițial ar putea fi promovate. Este vorba de transporturi, de aspectele de ecoconducere și de transportul intermodal al mărfurilor, iar în domeniul combustibililor alternativi (inclusiv biocarburanții), de aspectele legate de parametri de eficacitate energetică și de impacturi de mediu. Ar putea fi vorba și de certificatele verzi și albe și de compararea utilizării energiei între diverse industrii sau de managementul cererii de electricitate.

Alte tematici identificate ca mai puțin prioritare de grupul precedent ar putea apărea pe diverse termene. Un exemplu îl constituie izolarea carbonului. În contextul tensiunii actuale cu privire la aprovizionarea cu energie, utilizarea resurselor precum carbonul, este reexaminată. Ținând seama însă de provocările de mediu, revenirea la o politică carboniferă masivă ar fi lipsită de coerență atâta timp cât nu s-au făcut progrese în domeniul captării CO₂. Comisia Europeană trebuie în mod normal să prezinte un comunicat cu privire la captarea și stocarea carbonului în luna decembrie, fapt care ar putea eventual să relanseze oportunitatea de lucrări de standardizare.

„Standardizarea joacă un rol în a ajuta noile tehnologii și sursele alternative de energie să găsească o piață”, estimează Maitane Olabarria Uzquiano, director pentru programe la CEN. „Mă gândesc la hidrogen, de exemplu. La ora actuală, dispunem de un mandat al Comisiei pentru a desfășura un studiu de fezabilitate și a detecta necesitățile din punct de vedere al standardizării pentru a ajuta această tehnologie să se afirme mai ușor. De asemenea, se pune problema unei eventuale reglementări viitoare cu privire la aplicațiile hidrogenului la vehicule rutiere. Dacă această reglementare va apărea, va fi util să se standardizeze încercările de securitate care trebuie implementate la aceste vehicule, precum și încercările de performanță”.

În paralel cu lucrările Forumului sectorial european, în Franța, un grup-oglină a urmat grupului de coordonare *Controlul energiei* sub forma forumului francez *Controlul energiei*, prezidat de ADEME. „Acest grup-oglină își propune să își aducă aportul în domeniul materiei cenușii pentru grupul european pe lângă care vom promova referențialul francez BP X 30-120 cu privire la diagnosticul energetic în industrie, publicat în aprilie, anul trecut”, adaugă Jean-Louis Plazy.

DOUĂ GRUPURI FUNCȚIONALE

Tot în urma celebrului raport al grupului comun *Managementul energiei*, în afară de Forumul sectorial european, au fost create două grupuri-țintă ale CEN/CENELEC și și-au demarat lucrările la sfârșitul lui 2006 pe subiecte de actualitate. Este vorba despre grupul-țintă 189, condus de Italia, pe sisteme de management al energiei și pe calificarea societăților de servicii energetice și de grupul-țintă 190, coordonat de Franța și de Olanda, referitor la metodele de calcul al economiilor de energie și al eficacității energetice. „Aceste lucrări de standardizare vor ajuta la implementarea directivei 2006/32; una din dispozițiile acesteia prevede ca statele, dacă conside-

ră acest lucru util, să creeze proceduri de calificare a operatorilor de servicii energetice, care fixează obiective de economii de energie de 1% timp de 9 ani pentru statele membre. Va trebui, deci, ca toate statele membre să dispună de metode de calcul comune pentru a estima atingerea acestor obiective”, declară Catherine Moutet.

Cu privire la acest aspect al calculului economiilor de energie, Franța, Italia, Marea Britanie și de curând Olanda posedă o expertiză de valorificare întrucât aceste state au instaurat un sistem de certificate albe. Activitatea îndelungată desfășurată de Franța prin intermediul ADEME și al Asociației Tehnice pentru Energia Mediului – ATEE – pentru cuantificarea operațiilor standardelor de economisire a energiei (izolare, înlocuirea becurilor prin echipamente cu consum redus) va putea furniza date studiilor. Subiectul este, totuși, spinos din cauza diversității opțiunilor de calcul din diferitele state care se ocupă de această tematică și a dificultății de a lua în calcul problema comportamentelor de utilizare a echipamentelor care consumă puțină energie. „Este dificil să existe o măsură exactă dar cel mai important lucru este să se poată face o comparație și să se evalueze îmbunătățirea pe o bază comună”, declară Maitane Olabarria Uzquiano.

Esența acestor lucrări, la nivelul Forumului sectorial european, al grupului-oglină francez și al celor două grupuri-țintă sunt multienergiile, fapt care se traduce mai ales prin aceea că este vorba la nivel european de structuri comune CEN/CENELEC. Dar ea este mai ales sectorială. Evident, provocările actuale în domeniul energiei, mai ales problema eficacității energetice, se joacă în domeniul separărilor tradiționale ale standardizării și impun o viziune pluridisciplinară.

Opinia comisarului european

ANDRIS PIEBALGS
Comisar european pentru energie

**„Eficacitatea energetică: standardizarea
își va aduce contribuția sa utilă”**

La ora actuală, eficacitatea energetică este un punct slab al politicii energetice europene. O reală strategie de eficacitate energetică bazată pe aplicarea măsurilor care au un bun raport cost-eficacitate este singura cale care să poată contribui în mod semnificativ la trei obiective de dezvoltare durabilă, de competitivitate și de securitate de aprovizionare care se află în centrul strategiei europene a energiei. Iată de ce acest subiect al eficacității energetice și al economiilor de energie a constituit cea mai mare prioritate a mea de la preluarea funcției și va rămâne o mare prioritate până la sfârșitul mandatului acestei Comisii. Trebuie să facem din eficacitatea energetică ceva concret. Planul de acțiune cu privire la eficacitatea energetică, pe care îl definitivăm, va servi ca rampă de lansare pentru dezvoltarea de acțiuni similare pe plan internațional, în colaborare cu Agenția Internațională a Energiei și cu Banca Mondială. Uniunea Europeană va trebui să propună și să promoveze un acord internațional cu privire la eficacitatea

energetică care implică state dezvoltate și state din sud. Provocările energetice actuale necesită un răspuns global. În acest context, este nevoie de instrumente pentru a sprijini noile dispozitive, noile mecanisme care vor fi create în jurul eficacității energetice. Standardizarea își va aduce contribuția sa utilă în acest domeniu. În mod deosebit pentru implementarea directivei cu privire la serviciile energetice, din aprilie 2006, avem nevoie de dezvoltarea unei metode comune de calcul pentru evaluarea progreselor realizate în domeniul economiei de energie. Este important să existe o abordare coerentă pentru a măsura nivelul atins al eficacității energetice și, în acest sens, consider că o abordare multidisciplinară, multienergetică și plurisectorială este necesară.

ALTE LUCRĂRI ÎN CURS

Pentru a completa tabloul subiectelor prioritare de standardizare în domeniul energiei, se cuvine să adăugăm că aspectele energetice în construcții, care figurau cu titlul de

priorități identificate de către raportul grupului comun *Energy Management* din 2005 sunt în curs de standardizare la CEN.

De asemenea, trebuie să menționăm ecoproiectarea, întrucât, în urma apariției directivei-cadru referitoare la ecoproiectarea produselor consumatoare de energie din 2005, Comisia a încredințat mandat CEN, CENELEC și ETSI să elaboreze standarde pentru a sprijini implementarea acestei directive. Totuși, domeniul de aplicare fiind vag din punct de vedere practic, organismele de standardizare așteaptă directive generice pentru a clarifica și a aplica un adevărat program de standardizare care țină seama de cerințele de ecoproiectare generice și specifice produselor vizate. Acest aspect normativ va fi unul din numeroasele pe care Forumul sectorial european va avea misiunea să le urmărească.

Traducere: **Maria Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 270, decembrie 2006-ianuarie 2007

UN ETALON PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

Françoise SIGOT

AFAQ-AFNOR Certification vient de lancer AFAQ 1000NR, un modèle d'évaluation sur l'intégration des principes du développement durable. Son objectif: permettre à toute organisation de se situer dans sa stratégie de développement durable à travers l'attribution d'une note. Un outil destiné à combler un vide et attendu par de nombreuses entreprises

Mots clé: développement durable, exercice d'évaluation, modèle d'évaluation, stratégie, plan d'action, lignes directrices

Rapoarte anuale întocmite pe hârtie reciclată, reducerea costurilor de energie, selectarea deșeurilor, identificarea unor condiții de lucru tot mai bune și a altor coduri etice între clienți și furnizori... Devenite comune marilor grupuri, precum și întreprinderilor mici și mijlocii, aceste inițiative și instrumente reprezintă oare rodul unui demers de dezvoltare durabilă? Dacă da, atunci care este gradul de implicare și performanța întreprinderilor în acest domeniu? Numărul întrebărilor este tot mai mare și tot mai multe întreprinderi mici sau mari nu găsesc răspunsuri la ele. „A trebuit să ne familiarizăm cu conceptul de dezvoltare durabilă de 20 de ani și, la ora actuală, când el face parte din vocabularul oricărui conducător de întreprindere, nimeni nu ne poate spune – exceptând cazurile în care ne-am angajat să obținem certificări costisitoare – dacă suntem cu adevărat performanți în domeniul dezvoltării durabile, iar dacă nu suntem, care sunt punctele slabe”, declară conducătorul unei întreprinderi industriale care posedă aproximativ 100 de angajați.

O „FOTOGRAFIE” LA UN MOMENT DAT

Mulți dintre omologii săi își pun întrebări cu privire la dezvoltarea durabilă și mai ales cu privire la capacitatea lor și a organizațiilor pe care le conduc, de a implementa principiile acestui concept. Astfel, AFAQ-AFNOR Certification a decis să se lanseze în redactarea unui model de evaluare. „Suntem tot mai mult solicitați de întreprinderi, care doresc să cunoască cu exactitate locul pe care îl ocupă în cadrul strategiei lor de dezvoltare durabilă”, constată Alain Jounot, responsabil al *Serviciului Dezvoltare*, al AFAQ-AFNOR Certification. „Aceste întreprinderi, care sunt atât multinaționale, cât și structuri mici,

adesea chiar colectivități, sunt organizații care doresc să-și perfecționeze demersurile și să-și identifice punctele forte și pe cele slabe, precum și căile de îmbunătățire. Instrumentul nostru de evaluare va trebui să răspundă preocupărilor lor”, continuă el. „Acest model permite evaluarea integrării principiilor dezvoltării durabile și prilejuiește o analiză și un scoring care vor permite să ghidăm întreprinderea în aplicarea strategiei, precum și a planului de acțiune ale acesteia”, afirmă Catherine Chevauché, responsabil al domeniului *Proiecte de inovare*, în cadrul *Serviciului Dezvoltare*, al AFAQ-AFNOR Certification. Exercițiul de evaluare ne oferă avantajul de a întocmi o situație la un moment „t”, sub forma unei note, fără a mai formula niște linii directoare, care sunt furnizate de Ghidul SD 21000¹.

UN INSTRUMENT COMPLET ȘI INOVATOR

Construit pe baza unei analize fine a experimentelor desfășurate de AFAQ-AFNOR Certification, plecând de la Ghidul SD 21000 și de la orientările viitorului standard ISO 26000², modelul de evaluare se sprijină înainte de toate pe „constatări-le din întreprinderi, pentru ca acestea să se recunoască în practica de evaluare și în modul de redactare a criticilor”, afirmă Alain Jounot, care și-a propus să pună la punct un

¹ Ghidul SD 21000 (publicat în mai 2003) este un fascicul de documentare elaborat de un grup de lucru al AFNOR, care permite identificarea provocărilor semnificative din domeniul dezvoltării durabile și ghidarea organizațiilor în formularea unei strategii care respectă principiile acesteia. Câteva zeci de întreprinderi implantate în opt regiuni franceze l-au experimentat până în prezent

² Standard internațional, referitor la responsabilitatea socială, care se consideră că va apărea la începutul lui 2009

instrument complet. „Unele întreprinderi au considerat dezvoltarea durabilă din punct de vedere al indicatorilor și al comunicării. Altele, din cel al strategiei sau al abordării furnizorilor. De fapt, principalele instrumente disponibile se referă fie la unul, fie la altul. Ne-am propus ca instrumentul nostru să răspundă celor două axe ale abordării, corelând de fiecare dată rezultatele cu practicile implementate de întreprindere”, explică el. Evaluarea se referă la practici, dar și la rezultate. Unele organizații vor trebui să dispună și de un instrument suplimentar de comunicare, pe lângă demers, și anume de acordarea unei note. Pentru multe dintre ele însă, modelul elaborat de AFAQ-AFNOR Certification va constitui o etapă utilă în zona de amonte a dezvoltării durabile sau chiar înainte de lansarea unui demers pentru stabilirea unui „diagnostic” inițial.

O ANALIZĂ DETALIATĂ

Evaluarea se referă atât la abordarea strategică și la practicile manageriale, cât și la rezultate, prin intermediul analizei și al scoring-ului unei serii de criterii, care sunt divizate în subcriterii. Pe prima axă, evaluatorii analizează cinci domenii mari: viziunea și strategia, dezvoltarea politicii și a obiectivelor; modurile de producție și de consum; implicarea teritorială și, în sfârșit, managementul resurselor umane. În ceea ce privește rezultatele, AFAQ-AFNOR Certification a selectat cei trei „piloni” ai dezvoltării durabile, evaluând indicatorii de mediu și pe cei sociali și economici ai organizației. „Este o evaluare foarte amănunțită”, recunoaște Alain Jounot.

După o fază-pilot, în timpul căreia acest instrument nou va fi testat în rândul mai multor întreprinderi mari, precum și mici și mijlocii, adevărata lansare a modelului de evaluare va avea loc la începutul anului viitor, timp care va fi folosit pentru formarea de evaluatori pentru acest instrument nou. „Creăm un dispozitiv de formare și cuantificare pentru auditorii noștri. Întrucât rezultatul vizibil al acestui model de evaluare este o notă, este indispensabil ca toată lumea să lucreze utilizând metode și baze de notare identice, pentru a se garanta fiecărei organizații o notare omogenă de la un auditor la altul”, concluzionează Catherine Chevauché.

Opinia expertului

HENRI NIGAY

Președinte și director general al
Nigay S.A

Situată la Fleurs, în zona Loire, întreprinderea mijlocie, producătoare de caramele aromatizate și colorate, este convinsă de relevanța unui instrument de evaluare a dezvoltării durabile. Henri Nigay ne prezintă considerentele

Ce înseamnă pentru Dvs. dezvoltarea durabilă?

Henri Nigay: Pentru a explica acest concept, voi folosi imaginea unei case clădite din „cărămizi” ale calității, care corespund standardelor de calitate, securitate, mediu și etică.

Dezvoltarea durabilă este „cimentul” care asigură unitatea cărămizilor.

Care sunt acțiunile care țin de dezvoltarea durabilă și care dintre ele sunt implementate în întreprinderea Dvs.?

Fără să știm, practicăm dezvoltarea durabilă de 151 de ani, adică de la înființarea întreprinderii noastre. Aceasta înseamnă că fiecare acțiune a noastră este gândită și realizată ținând seama de tradiția noastră și pentru a acționa asupra viitorului nostru. Această abordare se concretizează prin inițiative în domeniul mediului, în cel social și economic. De exemplu, am apelat la un specialist pentru amenajarea ergonomică a locurilor de muncă, avem un parteneriat cu FRAPNA, un organism regional de protecție a mediului, pentru a permite întreprinderii noastre să beneficieze de un abonament gratuit la un ECOPOL, situat la o distanță de 5 km; investim sume importante pentru limitarea reziduurilor de apă. De asemenea, am creat de mai multă vreme un sistem de cointerese și suntem atenți la calitatea și la etica furnizorilor noștri.

În ce constă interesul de a dispune de un instrument de evaluare a acțiunilor și pe care se pare că îl stăpâniți atât de bine?

Ne propunem să ne perfecționăm demersul și să formalizăm dezvoltarea durabilă în sistemul nostru de management. Obiectivul nostru constă în definirea mai multor cărți în domeniile: calitate, mediu, igienă și securitate. Aceste cărți vor avea drept corolar o carte globală de management, orientată spre dezvoltarea durabilă. Înainte de aceasta, dorim să ne stabilim poziția. Înainte de a ne angaja în alte acțiuni, mi se pare indispensabil să ne stabilim poziția comparativ cu alte organizații și cu bunele practici. De asemenea, ni se pare important să identificăm clar punctele noastre forte și pe cele slabe, fapt care ne va permite să știm ce puncte trebuie să îmbunătățim și ce puncte trebuie să devină durabile. Iată de ce considerăm că un instrument de evaluare este pertinent.

Dispuneți de mai multe certificări. Acest lucru nu vă permite să vă stabiliți poziția?

Suntem certificați în conformitate cu ISO 9002 din 1995, cu ISO 9001 din 1998 și cu ISO 14001 din 2001. Pe de altă parte, am participat la încercările Ghidului SD 21000 și lucrăm la managementul securității persoanelor și bunurilor pe baza referențialului OHSAS 18001. Prin intermediul tuturor acestor demersuri de certificare, ținem seama de principiile dezvoltării durabile.

Putem afirma, deci, că acțiunea noastră se înscrie în cadrul acestui concept global. În schimb, toate aceste demersuri nu ne permit cunoașterea nivelului nostru în domeniu. Trebuie să dispunem, deci, de un model de evaluare care să ne permită situarea în raport cu alte organizații.

Ce vă propuneți, mai exact?

În primul rând, să ne determinăm situația și apoi să luăm măsuri în funcție de aceasta. Sistemul de notare ne va ajuta în acest sens întrucât nimic nu este mai elocvent ca o notă. În clipa de față, evaluările pe care le cunoaștem se exprimă prin niște dosare a căror abordare este dificilă pentru o întreprin-

dere. Totuși, dezvoltarea durabilă este un lucru simplu; este, deci, timpul să dispunem de un instrument de evaluare la fel de simplu. În sfârșit, considerăm că nota poate constitui un bun instrument de comunicare. Pe plan intern, în primul rând, întrucât văzând nota, fiecare dintre noi vom ști dacă ne îndreptăm în direcția corectă, dar și pe plan extern.

MODELUL AFAQ 1000NR, PE SCURT

Modelul AFAQ 1000NR se bazează pe evaluarea tuturor principiilor dezvoltării durabile în cadrul întreprinderii sau al oricărui alt organism. El se bazează pe două axe de evaluare, care sunt: abordările, pe de-o parte, și rezultatele, de pe altă parte.

Pentru fiecare din aceste două axe, sunt definite criterii, care sunt în număr de cinci, pentru următoarele abordări:

Criteriul 1: Viziune și strategie, Criteriul 2: Implementarea politicii, Criteriul 3: Moduri de producție și de consum, Criteriul 4: Implicare teritorială, Criteriul 5: Managementul resurselor umane. În sfârșit, în ceea ce privește rezultatele, criteriile acoperă cei trei „piloni” ai dezvoltării durabile: rezultate de mediu, sociale și economice.

Modelul AFAQ 1000NR permite să se determine capacitatea întreprinderii de a integra principiile dezvoltării durabile în strategia sa și în sistemul său de management; scoringul de 1000 de puncte permite întreprinderii să-și identifice forțele și metodele de îmbunătățire pentru fiecare din criteriile care îi vor da astfel posibilitatea de a-și stabili planurile de acțiune și de a face progrese spre performanțe superioare.

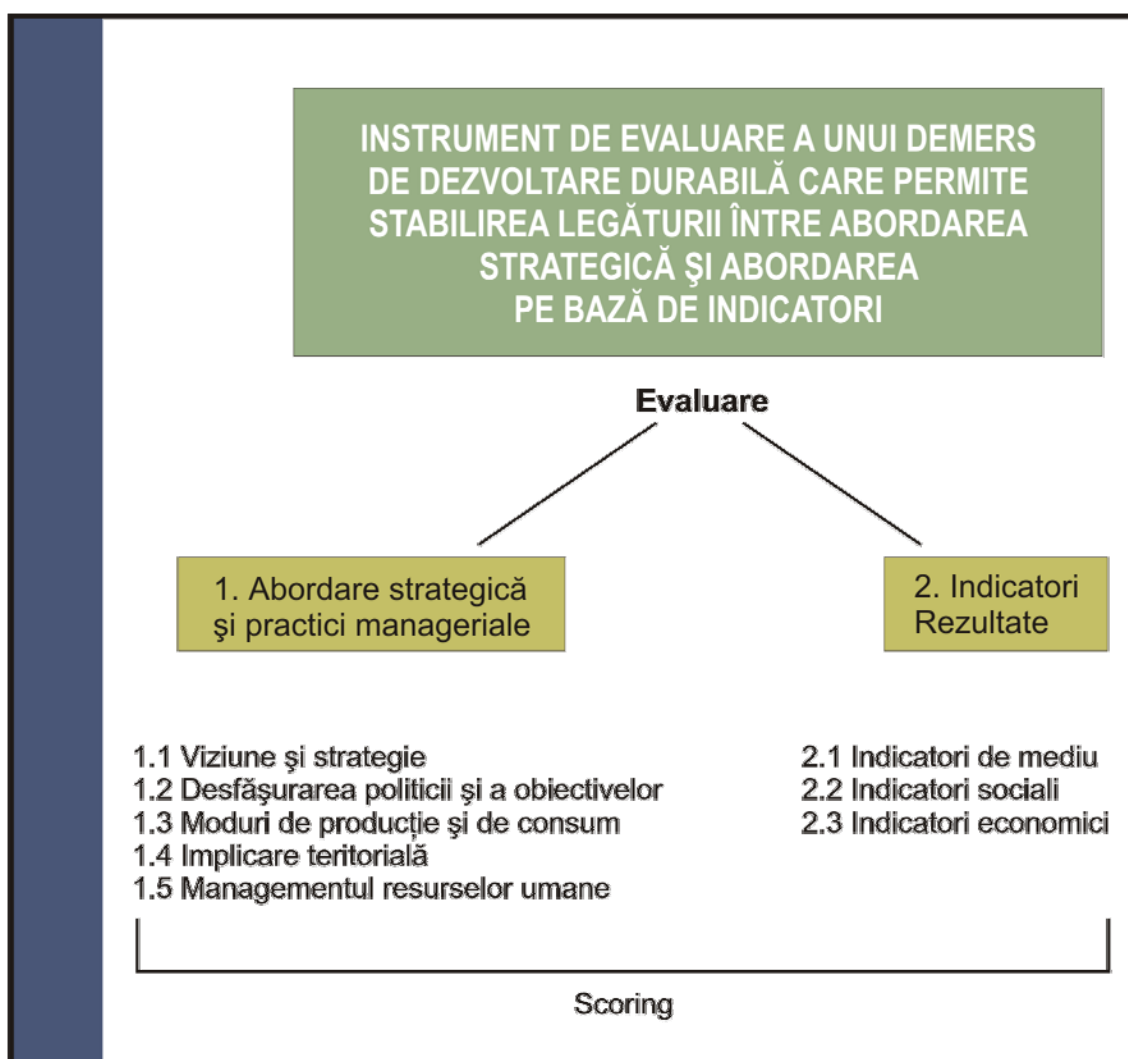

Fig. 1

Traducere: **Maria Bratu**, din:
Cahier Qualité en Mouvement, nr. 268

AXA ÎȘI ASIGURĂ VIITORUL CU AJUTORUL SIX SIGMA

Françoise **SIGOT**

Lancée en 2002, la démarche Six Sigma a déjà permis à l'assureur de développer une orientation client et une culture de management par les processus. Dans une deuxième étape, le groupe souhaite continuer de s'appuyer sur Six Sigma pour mettre sous contrôle l'ensemble de ses processus et accroître encore ses résultats. Michel Picot, directeur du programme Axa Way, détaille les étapes de la démarche

Mots clé: démarche Six Sigma, orientation client, management par les processus, certification, audit financier

MICHEL PICOT

Director de program
Axa Way

Cum a intrat Six Sigma în cadrul grupului dvs.?

Michel Picot: Lansarea oficială a avut loc în 2002, în cursul unei reuniuni a grupului, alcătuită din toți managerii la nivel înalt, adică 300 de conducători veniți din lumea întreagă. Ne pregătisem pentru această lansare oficială încă de la mijlocul lui 2001. De fapt, introducerea Six Sigma la Axa, sub denumirea de Axa Way, i-o datorăm lui Claude Brunet, director general, care a venit la Axa la începutul lui 2001. Claude Brunet cunoștea Six Sigma de la Ford și a dorit să implementeze rapid această metodologie în cadrul grupului nostru.

În ce stadiu se află desfășurarea demersului la ora actuală și cum s-a realizat el?

M.P.: La ora actuală, aproximativ 95% din perimetrul operațional al grupului Axa se referă la aplicarea Six Sigma. O desfășurare progresivă întrucât, la origine, primul perimetru

îngloba cele mai mari șase entități operaționale pentru lansarea programului nostru Axa Way.

De acum înainte, toate entitățile grupului din Franța și din străinătate sunt implicate, precum și profesiunile, adică asigurarea bunurilor și a persoanelor, economiile și managementul fondurilor. Am optat pentru lansarea Axa Way prin propriile noastre resurse, fără sprijin extern, creând instrumente de identificare și de selecție a proiectelor, precum și dispozitive de formare a echipelor noastre. În acest scop, am creat o echipă dedicată Axa Way, în cadrul GIE Axa, holdingul grupului care centralizează unele misiuni precum consolidarea și auditul financiar, finanțele centrale și coordonarea dintre entitățile grupului. Ea a creat infrastructurile necesare desfășurării Six Sigma. Tot ea a dezvoltat și instrumente pentru a acompania implementarea demersului.

Care sunt acestea?

M.P.: Ele sunt numeroase. Putem menționa, de exemplu, un dispozitiv de formare care permite operatorilor recrutați din entitățile noastre să devină „Black Belts”, în urma unui demers de certificare de 18 luni. Am creat și un instrument care ne permite să definim „căile de urmat”, un fel de „foaie de parcurs” care ghidează entitățile în desfășurarea Six Sigma. De asemenea, am creat un tabel de urmărire a proiectelor Axa Way, precum și un instrument de evaluare în folosul finanțatorului demersului. La acestea se adaugă o platformă de resurse umane pentru managementul personalului implicat în Six Sigma.

Din punct de vedere al resurselor umane, câte persoane au fost și sunt mobilizate direct în cadrul implementării Six Sigma?

M.P.: În cadrul GIE, am inițiat demersul cu 6 persoane și am ajuns la ora actuală la cifra de 14. În ceea ce privește „Black Belts”, aceștia au fost la început 2, apoi 6, iar la ora actuală, numărul lor se ridică la 450 de persoane. Obiectivul nostru global este să formăm aproximativ 1% din resursele noastre pentru misiunea *Black Belt* căci, ne aflăm în fața unei rotiri permanente a forței de muncă. În afară de aceștia mai avem și *Master Black Belts*, în număr de 50, care sunt profesioniști. Ei ajută la inițierea proiectelor. Organizarea resurselor umane este construită pe diferite niveluri. „Chief Axa Way Officer” definește și propune orientările strategice ale desfășurării Axa Way. „Axa Way Leader” asigură responsabilitatea ierarhică a echipei Axa Way, ajutat adesea de un „manager de program”, care are un rol important în selectarea proiectelor, managementul resurselor și *raportarea* activităților.

Ați format și *Green Belts*?

Am demarat în urmă cu doi ani un program de formare a *Green Belts*. La ora actuală, acesta se află în curs de implementare. Ei se formează mai ușor și rămân în cadrul activității de origine. Obiectivul definit este să-și consacre 20% din timpul lor Six Sigma.

Care au fost obiectivele dvs. la inițierea demersului?

M.P.: Se pune problema dezvoltării unei orientări către clienți și a unei culturi a managementului *bazat pe* procese, care generează la clienții, distribuitorii și angajații noștri o mare satisfacție și o recunoaștere a calității operațiilor noastre. Nu-i uităm nici pe acționari care trebuie să beneficieze de pe urma acestui demers.

În ce stadiu vă aflați la ora actuală?

M.P.: Nu am lansat demersul concomitent la toate entitățile. De aceea, nivelurile de maturitate sunt diferite în funcție de data de lansare și de nivelul de asimilare a demersului de către fiecare entitate. În linii mari, ne-am atins însă primele obiective și am obținut rezultate semnificative din punct de vedere financiar. De acum înainte ne propunem evoluția demersului. Am intrat într-o a doua etapă de control a ansamblului proceselor, pentru a degaja noi marje de îmbunătățire.

Cum se va realiza acest lucru?

M.P.: În principal, lărgind utilizarea Axa Way în demersurile și instrumentele noastre. Axa Way sprijină deja cu succes strategia Axa întrucât o anchetă recentă cu privire la imaginea Axa Way în cadrul executivului grupului arată că nivelul de adeziune al managerilor noștri la acest demers este foarte puternic. Un alt indiciu puternic este utilizarea tot mai frecventă a metodelor Axa Way pentru a ghida proiectele majore ale grupului. Dezvoltarea acestor colaborări garantează o eficacitate și o securitate mai mari în conducerea și reușita acestor proiecte.

Pe plan financiar care au fost câștigurile realizate grație Six Sigma?

M.P.: Acestea sunt foarte semnificative. Nu comunicăm însă cifre. Suntem însă foarte atenți la valoarea adăugată – financiară – a demersului nostru. De aceea am format analiști financiari pentru metodologia Axa Way. Rolul lor este să verifice beneficiul financiar al fiecăruia dintre proiecte.

Câte proiecte ați implementat cu ajutorul Six Sigma?

M.P.: Aproximativ 1 500 de proiecte. Un număr de 500 se află în curs de desfășurare. Inițiem și încheiem proiecte în fiecare zi.

Care sunt prioritățile dvs. în anii următori?

M.P.: Avem mult de lucru. De exemplu, crearea unei culturi bazate pe procese se sprijină pe proprietarii de procese, „Process Owners”. Este o responsabilitate nouă, la care trebuie să lucrăm pentru a o include la început, apoi pentru a o gestiona în raport cu profilul și cu domeniul de responsabilități tradiționale ale managerilor noștri. Le vom cere de acum înainte să urmeze nivelul de performanță a proceselor lor, să țină seama mai mult de pluridisciplinaritatea operațiilor noastre și vor avea obiective de menținere sau de îmbunătățire a performanței procesului lor. Acest lucru este crucial pentru reușita obiectivelor noastre operaționale, dar este ceva nou. Iar în cadrul unui grup de dimensiunea Axa, trebuie să muncim mult pentru reușita acestor transformări.

Traducere: **Maria Bratu**, din: *Cahier qualité en mouvement - Enjeux*, nr. 266, iulie-august 2006

NOUL STANDARD PENTRU ASIGURAREA CREDIBILITĂȚII DECLARAȚIILOR CU PRIVIRE LA GAZELE CU EFECT DE SERĂ

Geoff **VISSER**, director executiv al Institutului de Standardizare din Africa de Sud

Les déclarations sur les réductions des émissions de gaz à effets de serre peuvent avoir des implications politiques et financières qui s'ajoutent à celles environnementales. L'Organisation Internationale de Normalisation (ISO) combine son expertise environnementale avec celle concernant l'évaluation de la conformité pour élaborer des instruments de vérification et de validation de telles déclarations

Mots clé: déclaration, émission de gaz à effet de serre, vérification, validation des déclarations, Protocole de Kyoto

Protocolul de la Kyoto a fost ratificat în 2005, iar în decembrie 2005, la întrunirea Convenției-Cadru a Națiunilor Unite privind Schimbarea Climei (UNFCCC), au fost luate mai multe hotărâri care au vizat punerea în aplicare a acordului și sporirea conștientizării necesității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. De asemenea, a fost ridicată problema esențială a asigurării credibilității declarațiilor care se referă la reducerea acestor emisii.

Deși Protocolul de la Kyoto a fost un element important, cerința cu privire la credibilitatea raportării gazelor cu efect de seră se extinde dincolo de limitele acestuia. Numeroase programe ale firmelor, cu caracter sectorial, regional și național au fost sau sunt stabilite, iar acolo unde acestea nu există, se înregistrează o necesitate crescândă de inventariere a gazelor cu efect de seră.

Deși asemenea scheme și programe sunt variate, toate își propun reducerea cantităților de gaze cu efect de seră, prin managementul și raportarea gazelor emise la diverse niveluri. Acestea din urmă pot fi generate chiar de o întreprindere sau, în cazul proiectelor de izolare, pe situl de absorbție a carbonului.

„ISO îmbină expertiza sa în domeniul mediului cu cea din domeniul evaluării conformității”

De aceea, aceste scheme se bazează pe pregătirea unor declarații solide de reducere a gazelor cu efect de seră, întemeiate pe principii vigoase și comune, precum și pe un proces prin care aceste declarații pot fi validate sau verificate.

În calitate de organizație internațională care elaborează standarde cu aplicare voluntară, ISO este în măsură să furnizeze instrumente care sprijină inițiativele referitoare la gazele cu efect de seră.

PROGRESSELE ÎNREGISTRATE

Un progres important a fost înregistrat de comitetul tehnic 207 al ISO (ISO/TC 207), care răspunde de seria de standarde ISO 14000, prin elaborarea standardelor de management de mediu. Această serie include standardele pentru sisteme de management de mediu, evaluarea performanței de mediu și evaluarea ciclului de viață.

De curând, comitetul și-a folosit expertiza în domeniile menționate, pentru a elabora standardul ISO 14064, format din trei părți, referitor la gazele cu efect de seră (a se vedea, în finalul articolului, titlurile celor trei părți ale standardului). Documentul a fost publicat în martie 2006 și se referă la cerințele de întocmire a declarațiilor cu privire la emisiile de gaze cu efect de seră la nivelul unei entități, precum și a declarațiilor referitoare la proiectele de gaze cu efect de seră.

Totuși, o componentă esențială a procesului de implementare a standardelor este evaluarea conformității – modul în care demonstrăm că am îndeplinit cerințele standardului.

În acest sens, ISO dispune de o experiență considerabilă în elaborarea de standarde și ghiduri de evaluare a conformității, prin intermediul Comitetului său de Evaluare a Conformității (ISO/CASCO). Aceste standarde sprijină multe din activitățile referitoare la aplicarea standardelor.

Este vorba de standarde care se referă la acreditarea laboratoarelor de încercare, pe baza cărora se eliberează certificate de încercare, la acreditarea organismelor de certificare, pe baza cărora se acordă certificate de conformitate pentru sisteme de management (precum ISO 9001:2000 și ISO 14001:2004), și la schemele de certificare produse, în baza cărora mărcile de conformitate sunt aplicate pe produsele destinate consumatorilor.

În legătură cu problematica gazelor cu efect de seră, piața și-a exprimat cererea să se combine rigoarea tehnică a aspectelor de mediu cu o abordare viguroasă, bazată pe sisteme, a credibilității declarațiilor de conformitate.

EXPERTIZA

Drept răspuns, cele două comitete ale ISO, cu expertiza corespunzătoare, au colaborat pentru a elabora un nou standard cu privire la recunoașterea organismelor de validare și verificare.

ISO/TC 207 și ISO/CASCO au format un grup de lucru comun, care a făcut progrese importante în sensul elaborării unui document care să îndeplinească cerințele.

Abordarea a constat în utilizarea ISO/CEI FDIS 17021, *Evaluarea conformității. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management* și în formularea principiilor acestui document în terminologia utilizată de comunitatea al cărei domeniu de activitate îl constituie gazele cu efect de seră. Deși acesta este un bun punct de plecare, mai trebuie adăugate cerințele comunității care se ocupă de auditul financiar, din cauza faptului că, în unele scheme, declarațiile cu privire la reducerea emisiilor au o valoare bănească.

SISTEMUL DE MANAGEMENT

Faptul că o reducere a emisiilor nu are un caracter concret necesită ca partea care elaborează declarația să fi implementat un sistem de management amplu, pentru a contabiliza toate emisiile din timpul perioadei analizate. Un organism de validare sau de verificare desfășoară activitatea de verificare a declarației cu privire la gazele cu efect de seră.

De aceea, verificarea acestor declarații prezintă similitudini cu certificarea sistemului de management întrucât evaluarea controalelor managementului face parte integrantă din procesul de validare sau verificare.

În același timp, o validare sau o verificare a gazelor cu efect de seră diferă de o certificare a sistemului de management prin faptul că declarația se bazează la rândul ei pe o declarație emisă la o anumită dată și se referă la o perioadă definită de activitate. Din acest punct de vedere, validarea sau verificarea este similară cu un audit al unei declarații financiare.

„Trebuie adăugate cerințe din partea comunității care se ocupă de auditul financiar”

De fapt, asemănarea cu un audit financiar nu se oprește aici, întrucât declarația însăși are adesea o viitoare valoare financiară pe piață și numeroase scheme utilizează curent această valoare ca facilitare comercială. În asemenea cazuri,

credibilitatea declarațiilor este vitală, deoarece asigură desfășurarea acestui comerț. De aceea, documentul care rezultă va necesita un echilibru între cele două discipline.

O LARGĂ VARIETATE DE INTERESE

Specialiștii nominalizați care trebuie să facă parte din grup reflectă o largă varietate de interese în domeniu și includ: persoane care practică verificările din domeniul gazelor cu efect de seră, care validează proiecte, care administrează scheme sau desfășoară activități de acreditare și care posedă o experiență vastă în domeniul sistemului de management și al schemelor de certificare a produselor.

Întrucât grupul are o alcătuire atât de diversă, vor exista și diferențe de opinii și abordări. El s-a angajat însă să le rezolve în mod riguros și în cel mai scurt timp posibil.

Comunitatea internațională așteaptă un astfel de document care va permite administratorilor să desemneze organisme de verificare și validare și să le recunoască ca fiind competente să desfășoare aceste activități importante. Acest lucru va asigura funcționarea schemelor lor.

Acolo unde astfel de scheme există, administratorii le consideră un instrument care va permite recunoașterea organismelor de validare sau de verificare prin numeroase mijloace, precum: acreditarea sau analiza paralelă, pentru dezvoltarea piețelor.

Creșterea cantităților de gaze cu efect de seră, generate de activitatea industrială, reprezintă o amenințare pentru omenire. Trebuie să ne unim eforturile pentru a controla cât mai bine acest pericol sau pentru a-l elimina, iar standardele internaționale ne ajută să transformăm această necesitate în realitate.

Cele trei părți ale standardului SR ISO 14064:2006:

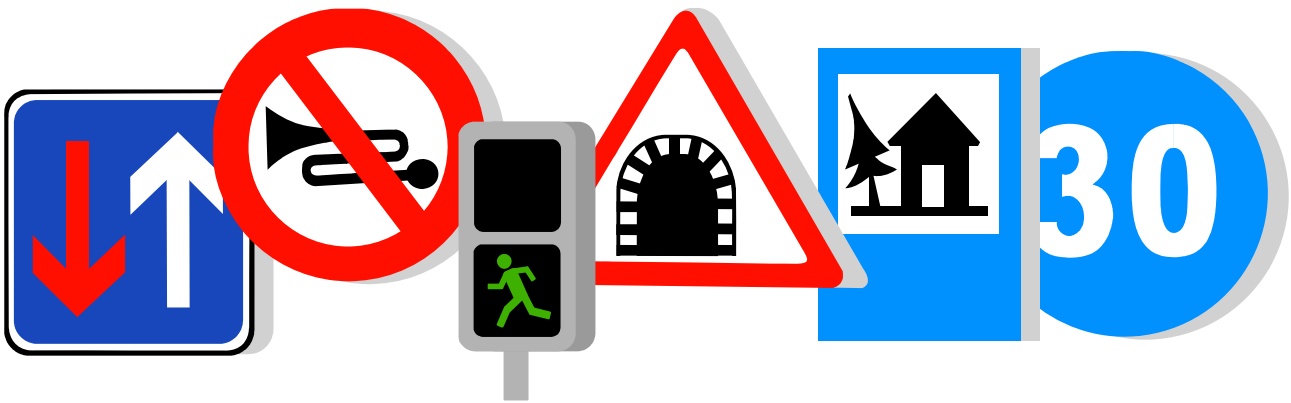
SR ISO 14064-1:2006, Gaze cu efect de seră. Partea 1: Specificații și ghid, la nivel de organizație, pentru cuantificarea și raportarea emisiilor și a cantităților îndepărtate de gaze cu efect de seră;

SR ISO 14064-2:2006, Gaze cu efect de seră. Partea 2: Specificații și ghid, la nivel de proiect, pentru cuantificarea, monitorizarea și raportarea reducerilor de emisii sau a îmbunătățirii gradului de îndepărtare a gazelor cu efect de seră;

SR ISO 14064-3:2006, Gaze cu efect de seră. Partea 3: Specificații și ghid pentru validarea și verificarea declarațiilor referitoare la gazele cu efect de seră

Notă: Cele trei părți ale standardului SR ISO 14064:2006 au fost preluate în limba română de către ASRO și pot fi procurate de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: **Maria Bratu**, din: *ISO FOCUS*, vol. 3, nr. 6, iunie 2006, revista Organizației Internaționale de Standardizare, fiind produs cu permisiunea Secretariatului Central al ISO (www.iso.org). Editor: gasiowski@iso.org. Un abonament anual costă 158 de franci elvețieni. Abonamente: sales@iso.org.

SIMBOLURI GRAFICE, PICTOGRAME ȘI SEMNALE. STANDARDE PENTRU TOATĂ LUMEA

Emanuelle RÉJU

Grâce à la signalisation, comment trouver un langage commun, de Londres à Pékin? L'harmonisation des symboles graphiques fait partie des missions fondamentales de la normalisation. Mais, à l'heure où de nouvelles cultures, de nouvelles langues, de modes de pensée et des sensibilités différentes (Chine, Inde, mais pas seulement) prennent une juste place, comment la normalisation à l'ISO et en France peut-elle proposer des cadres référents?

Mots clé: symboles graphiques, harmonisation, normalisation, signaux de sécurité, graphisme

La ora actuală, când forța de muncă circulă liber dintr-o țară în alta, când persoanele călătoresc tot mai mult, iar cerințele de securitate se dezvoltă permanent, cum se va cădea de acord asupra unor simboluri care să fie înțelese de toată lumea? Cum se va identifica un limbaj comun pentru chinezi, europeni și americani? Acesta este subiectul lucrărilor de standardizare cu privire la simbolurile grafice, care se desfășoară în mare parte la nivel internațional, dar și național.

Există de mai mulți ani un comitet tehnic în cadrul Organizației Internaționale de Standardizare – ISO/TC 145, *Simboluri grafice și pictograme*, dar lucrările sale s-au intensificat abia în ultimii ani, la inițiativa Marii Britanii, care a reluat activitatea de secretariat a acestuia. Domeniul de activitate al comitetului menționat se referă la simbolurile grafice destinate informării publicului (pictograme), simbolurile grafice utilizate pe echipamente și în scopuri de securitate (semnale de interdicție, avertizare, obligativitate, mijloace de salvare și evacuare, precum și mijloace de luptă contra incendiilor). Simbolurile grafice utilizate în documentația tehnică țin de responsabilitatea unui alt comitet tehnic, internațional, și anume

ISO/TC 10/SC 10. „Toate aceste domenii au evoluat considerabil în ultimul timp. Revizuirile standardelor vechi s-au încheiat și au apărut subiecte noi”, declară Annie Niedziela, de la AFNOR. Trei documente fundamentale, care făcuseră obiectul unor lucrări ample, au fost publicate de curând. Este vorba de standardul ISO 3864. Partea 1 a acestui document se referă la principiile de proiectare a semnalelor de securitate, Partea 2, la principiile de proiectare a etichetelor de securitate care trebuie să figureze pe produse, iar Partea 3, la principiile de proiectare a simbolurilor grafice destinate a figura în semnale.

NOI CERERI

În ceea ce privește semnalele de securitate, lucrările în curs de desfășurare se referă la un domeniu inedit: locurile de scăldat. Din nou, britanicii s-au dovedit deosebit de activi. Trei proiecte sunt în curs de studiu, sub indicativul comun de ISO 20712. „Asistăm la apariția unor necesități noi”, declară Annie Niedziela. La inițiativa Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), căreia i-a dat

curs Japonia, a fost publicat de curând un studiu referitor la „riscul la tsunami”, care stabilește semnalele ce vor specifica zonele de risc și cele de adăpostire. În acest domeniu, ca și în altele, preocupările diferă foarte mult de la țară la țară. Unul din ultimele proiecte supuse atenției comitetului este un semnal de avertizare asupra pericolului de expunere la atacul crocodililor! Toate aceste semnale, o dată aprobate, vor face parte din Partea 1 a standardului menționat mai sus. Un alt proiect se referă la semnalizarea utilizată pe plaje și în locuri destinate scăldatului, pentru specificarea stegulețelor aflate pe plaje (Părțile 2 și 3). Franța nu este activă în acest domeniu. „Acesta face deja obiectul unei reglementări care pare a da satisfacție din moment ce este aplicată și în bazinul mediteranean”, constată Annie Niedziela.

Un alt domeniu care mobilizează eforturile comitetului îl constituie planurile de evacuare. Provocarea constă în faptul ca indicațiile afișate la locul de muncă și în cele publice să fie bine înțelese de toată lumea. În general, toate semnalele care se referă la sănătate sau securitate se bucură de o maximă atenție din partea experților. La inițiativa statelor participante, colecția internațională de standarde este pe cale de a se îmbogăți.

APORTUL CHINEI

Standardul ISO 7001, aflat în curs de revizuire, se referă la simbolurile grafice care indică toaletele și restaurantele din aeroporturi. El reține atenția Chinei. „Chinezii sunt deosebit de interesați de lucrările desfășurate în cadrul ISO pe acest subiect și motivul este ușor de înțeles: ei vor să faciliteze orientarea occidentalilor în China. O reuniune ISO s-a ținut, de altfel, la Pekin, în mai 2005, în cursul căreia China a anunțat că va propune un nou studiu cu privire la semnalizarea în mediul urban. Motivul îl constituie, cu siguranță, faptul că în 2008, Jocurile Olimpice se vor desfășura la Pekin”, afirmă Annie Niedziela.

Majoritatea simbolurilor, indiferent de domeniul lor, sunt „încercate”, pentru a se asigura că sunt bine înțelese. Există, deci, un standard care definește încercările înțelegerii acestor semnale – ISO 9186. El va fi în curând înlocuit cu două texte care se află în fază de studiu: unul stabilește metoda de încercare a înțelegerii, celălalt metoda de măsurare a calității înțelegerii.

În sfârșit, în domeniul simbolurilor grafice utilizate pe echipamente, există o bancă de date comună a ISO-CEI care grupează toate simbolurile grafice și care se îmbogățește progresiv la propunerea comitetelor sectoriale.

OBIECTIVUL VIZAT: LUMEA

Lucrările referitoare la simboluri grafice și la pictograme se desfășoară la nivel internațional. Nu există vreun comitet european în acest domeniu. „Întrucât se pune problema constituirii unui limbaj internațional, ar fi ciudat să se abordeze subiectul la nivel european”, afirmă Annie Niedziela. Există, totuși, niște acorduri între CEN și ISO, care stimulează comitetele europene dornice să includă simboluri și semnale într-un standard, urmând regulile ISO. „Standardizarea are un caracter voluntar. Simbolurile stabilite la nivel internațional pot fi adoptate sau chiar modificate. Există, însă, un risc. Aceste simboluri au fost create după niște reguli care asigură o înțe-

legere optimă. Se recomandă, deci, a fi utilizate ca atare”, declară Annie Niedziela.

În Franța, Comisia *Dispozitive de informare și securitate* acoperă în mare parte domeniul semnalizării. Ea este alcătuită din responsabili cu securitatea în întreprinderi, fabricanți de panouri de semnalizare, și din reprezentanți ai Ministerului de Interne, care se ocupă de securitatea civilă. Această comisie urmărește lucrările care corespund TC 145 și stabilește poziția Franței. Tot ea decide dacă să adopte sau nu documentele internaționale în colecția franceză. „Atunci când Comisia consideră că unele specificații din standardele internaționale merită să fie precizate sau completate, ea propune publicarea de documente 100% franceze, care sunt utilizate apoi drept contribuții franceze la lucrările internaționale”, precizează Annie Niedziela.

Astfel, standardul NF X 08-003-1, publicat în luna iulie, care definește principiile generale pentru proiectarea semnalelor de securitate, este echivalent, nu identic cu standardul internațional. De asemenea, Comisia franceză a revizuit unele din semnalele standardizate la nivel internațional, considerând că unele dintre ele nu erau suficient de lizibile sau că reprezentarea lor grafică nu convenea francezilor. „Francezii utilizează o reprezentare grafică ce integrează noile principii de proiectare și propun o colecție de simboluri și grafice omogene (NF X 08-003-3)”, afirmă Annie Niedziela.

Două proiecte importante sunt în studiu la nivel francez. Unul se referă la produsele fotoluminescente, a cărui primă parte a fost deja publicată (NF X 08-050-1), lucrările realizate pe acest subiect nerăspunzând cu exactitate necesităților francezilor, celălalt, realizat la cererea Ministerului Ecologiei și al Dezvoltării Durabile, se referă la un sistem de informare a populației cu privire la riscuri (IRIS), mai ales la cele de catastrofă naturală (furtuni, inundații), asigurând o oarecare coerență cu sistemul „Meteo”.

Opinia specialistului

PASCAL HAUTREUX

Director de marketing și dezvoltare durabilă al grupului Brady, întreprindere situată în nordul Franței, care numără peste 3 500 de salariați și unități de fabricație repartizate în lumea întreagă. Ea este specializată în identificare (etichete, marcaje) și semnalizare de securitate.

„Semnalele din standarde au fost supuse unor încercări de înțelegere”

Cum sunt proiectate simbolurile grafice care trebuie să fie înțelese de toată lumea, indiferent de limbă și cultură?

Ei bine, aceasta este o adevărată problemă pentru că ele diferă de la o țară la alta. Panourile care indică obligația, în Franța, sunt diferite de cele din Italia. Ne bazăm, deci, în totalitate, pe standarde. Ne adaptăm fabricația în funcție de standardele existente în fiecare stat. Semnalele existente în standarde au fost supuse unor încercări de înțelegere. Le putem

reproduce, deci, în catalogul nostru și le putem propune clienților. Acesta este motivul pentru care societatea noastră se implică intens în comisiile de standardizare din Franța și la nivel internațional. Pe de altă parte, Brady este una din cele două societăți franceze certificate. Există, de 6 luni, o certificare în domeniul afișajului NF de securitate, care nu numai că respectă standardul francez în proporție de 100%, dar se referă și la calitate (rezistența la apă, la razele ultraviolete etc.).

Credeți că este posibilă armonizarea semnalelor la nivel mondial?

Ar fi ideal, dar este dificil din cauza faptului că percepția grafică diferă. Statele europene nu pot utiliza aceleași pictograme ca Japonia! Percepția desenelor este total diferită.

Există, totuși, unele marje de progres?

La nivel european, cu siguranță. Directiva 9248 propune niște pictograme de semnalizare de securitate care, teoretic, se aplică obligatoriu. Directiva prevede însă că acestea pot fi redesenat în funcție de percepția fiecărui stat. Așa au procedat italienii și spaniolii. Rezultatul este că reprezentarea grafică diferă foarte mult de la un stat la altul. Un alt exemplu de armonizare insuficientă îl constituie conductele. O conductă care transportă substanțe periculoase trebuie identificată. Codul de culoare diferă însă de la un stat la altul. O conductă care transportă vapori este vopsită cu culoarea gri în Franța, și cu roșu în Germania. Aceasta reprezintă o adevărată problemă în zonele frontaliere. Încercăm, deci, să promovăm acest dosar la nivel european, pentru a lansa lucrările de standardizare.

Care sunt provocările la nivel internațional?

Există două „blocuri”: cel americano-occidental, condus de englezi și americani, și cel asiatic, în frunte cu Japonia. Regulile de semnalizare ale acestuia din urmă sunt foarte interesante, dar reprezentarea grafică nu ne convine deloc. În sfârșit, China a început să se afirme și în acest domeniu.

Piața înregistrează progrese?

Piața semnalizării de securitate stagnează deocamdată, cu excepția celei din statele care au aderat de curând la Uniunea Europeană: Polonia, Slovacia și Cehia. Se întâmplă uneori ca o explozie de tipul celei care a afectat uzina AZF să ne

umple carnetele de comenzi. Piața planurilor de securitate și a celor de evacuare este, însă, mult mai dinamică.

Noi standarde avute în vedere

Directiva 92/58/CEE, referitoare la semnalizarea de securitate și/sau sănătate la locul de muncă, transpusă în dreptul francez printr-o hotărâre din noiembrie 1993, și standardele internaționale ISO 3864-1, *Principii de proiectare pentru semnale de securitate*, și ISO 7010, *Semnale de securitate utilizate la locul de muncă și în spații publice*, constituie documente de bază ale lucrărilor franceze. Se subînțelege faptul că domeniul de aplicare al standardelor nu se limitează la spații de lucru, ci înglobează toate spațiile și domeniile în care intervine securitatea. Trei standarde importante au fost publicate în acest sens în vara lui 2006. Standardul NF X 08-003-1 (echivalent cu ISO 3864-1) specifică culorile de identificare și principiile de proiectare ale semnalelor vizuale de securitate, utilizate în scopuri de prevenire a accidentelor, de luptă contra incendiilor, de informare cu privire la riscurile ce pot afecta sănătatea, sau la evacuarea de urgență. De asemenea, el stabilește principiile care se aplică la elaborarea semnalelor de securitate și prezintă semnalele de securitate, semnalele de informare suplimentară și pe cele combinate, caracteristicile colorimetrice și fotometrice ale culorilor de securitate și ale culorilor de contrast.

Acest standard este completat de NF X 08-003-3 (echivalent cu ISO 7010), cu privire la semnalele de securitate standardizate, care descrie forma și culoarea cerute de semnalele de interdicție, de avertizare, de obligație, de balizare a evacuării, de mijloace de ajutor pentru persoane și de luptă contra incendiilor, precum și simbolurile grafice conținute de fiecare semnal. Regulile de instalare și de implementare vor figura în NF X 08-03-2, în curs de elaborare, iar eșantioanele de culori vor fi furnizate de FD X 08-003-4, document care va apărea și el curând.

Aceste standarde se aplică, în general, la toate locurile de muncă și la toate spațiile publice (inclusiv cele în care circulă publicul), însă nu se referă la semnalizarea utilizată pentru traficul feroviar, rutier și maritim sau pentru transportul și introducerea pe piață a substanțelor periculoase.

În ceea ce privește standardul NF ISO 3864-3, acesta stabilește principiile și criteriile referitoare la proiectarea simbolurilor grafice utilizate la semnalele de securitate, precum și elementul semnalului de securitate al etichetelor de securitate a produselor.

Traducere: Maria **Bratu**, din: *Enjeux*, nr. 268, octombrie 2006

ORGANISMELE DE CERTIFICARE DISPUN DE DOI ANI PENTRU A EFECTUA TRANZIȚIA LA ISO/CEI 17021

Les organismes de certification ont jusqu'au 15 septembre 2008 pour mettre en oeuvre l'ISO/CEI 17021:2006. La nouvelle norme est conçue pour renforcer la confiance dans la certification des systèmes de management

Mots clé: certification, audit, système de management, normes, organisme d'accréditation

Acest termen a fost stabilit după ce Forumul Internațional de Acreditare (IAF), o asociație internațională de organisme de acreditare stabilite în numeroase state pentru a aproba („acredita”) competența organismelor de certificare, s-a consultat în prealabil cu Organizația Internațională de Standardizare (ISO).

Standardul ISO/CEI 17021:2006, *Evaluarea conformității. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management*, definește cerințe riguroase pentru competența și imparțialitatea organismelor care propun auditul și certificarea, în mod deosebit în conformitate cu standardele ISO 9001:2000 (managementul calității) și ISO 14001:2004 (managementul de mediu). Standardul oferă organismului de certificare posibilitatea să dispună de un sistem de management al calității bazat pe standardul ISO 9001:2000 și să verifice conformitatea sa de către organisme de acreditare.

IAF a stabilit ca termen-limită data de 15 septembrie 2008, adică doi ani de la publicarea standardului ISO/CEI 17021:2006 din următoarele motive:

- tranziția către noile cerințe poate necesita timp: traduceri, modificări de proceduri, contracte, comitete și alte ajustări;
- organismele de certificare vor avea, de asemenea, nevoie de timp pentru a identifica schimbările care trebuie aduse propriilor lor sisteme de management al calității, pentru a se conforma noilor cerințe și a pregăti și implementa planurile de tranziție.

Standardul ISO/CEI 17021:2006 înlocuiește și îmbunătățește două documente distincte: Ghidul ISO/CEI 62:1996 și Ghidul 66:1996, care se referă la cerințele pentru organismele de certificare care desfășoară certificarea sistemelor de management al calității și, respectiv, certificarea sistemelor de management de mediu.

Standardul ISO/CEI 17021:2006 este compatibil cu dezvoltarea extinsă a certificării sistemelor de management. Documentul a fost elaborat ca sursă unică de cerințe armonizate la nivel internațional pentru organismele de certificare și activitățile lor, în relație cu standardele ISO 9001:2000 și ISO 14001:2004, dar și cu noile standarde referitoare la siguranța alimentelor (ISO 22000), securitatea informației (ISO/CEI 270001) și siguranța lanțurilor de aprovizionare (ISO/PAS 28000:2005) și cu alte standarde care vor fi elaborate.

Pentru informații suplimentare, a se vedea și comunicatul IAF-ISO cu privire la tranziția la standardul ISO/CEI 17021:2006.

Standardul ISO/CEI 17021 a fost adoptat de ASRO ca SR EN ISO/CEI 17021 și poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: **Maria Bratu** – *Comunicat ISO 1041/2006*

ISO ANUNȚĂ O NOUĂ ERĂ PENTRU APARATELE PORTABILE

Une spécification technique de l'ISO, définissant les exigences en matière de sécurité pour le transport de systèmes à pile à combustible longue durée, annonce une ère nouvelle pour les appareils portables tels que les ordinateurs portables et les téléphones mobiles

Mots clé: le hidrogen, systèmes à pile, appareils portables

Hidrogenul poate fi stocat și transportat sub formă solidă, apoi eliberat în condiții termodinamice specifice. Până în prezent, transportul dispozitivelor de stocare a hidrogenului era condiționat de omologarea lor de către un organism competent din fiecare țară – proces nearmonizat de la o țară la alta. Un nou sistem de transport al hidrogenului va facilita evoluția comercială a acestui domeniu, dezvoltând încrederea consumatorului în utilizarea hidrogenului – sursă de energie curată și sigură.

Publicat de Organizația Internațională de Standardizare (ISO), standardul ISO/TS 16111:2006, *Aparate de înmagazinare a gazelor transportabile. Hidrogenul absorbit de o hidrură metalică reversibilă*, pregătește calea pentru aplicații la scară largă ale hidrogenului, facilitând proiectarea și utilizarea în condiții de siguranță a dispozitivelor de stocare. Documentul descrie condițiile serviciului, criteriile de proiectare, încercările de tip și pe cele de rutină ale acestor dispozitive.

Randy Day, președinte al comitetului tehnic care a elaborat noua specificație tehnică, declară: „Putem să ne aducem contribuția la concretizarea visului cu privire la hidrogen. Aparatele transportabile din noua generație vor utiliza hidrogenul pentru încărcarea microbateriei integrate cu combustibil. Aceste produse noi prezintă mai multe avantaje: o putere superioară, o autonomie sporită și rapiditate a modului de încărcare”.

De exemplu, pentru un laptop, autonomia de funcționare înainte de încărcarea bateriei nu depășește 2-3 ore. Sistemele cu baterie pe bază de hidrogen vor putea fi utilizate pentru a alimenta și încărca diferite aparate portabile, calculatoare portabile, telefoane mobile, radiouri și routere și pot furniza mai multă putere, în caz de necesitate. O singură baterie va putea alimenta un laptop pe durata unei zile întregi.

ISO/TS 16111 este un document esențial pentru desfășurarea mai multor programe internaționale de reglementare referitoare la transportul dispozitivelor de stocare cu hidrură metalică, mai ales a Programului Grupului de experți cu privire la mărfurile periculoase al Organizației Aviației Civile Internaționale (OACI) și a celui al Subcomitetului de experți din domeniul transportului de mărfuri periculoase al ONU. Specificația ISO/TS 16111 va trebui să fie citată ca referință în aceste două programe.

ISO/TS 16111 a fost elaborată de către comitetul tehnic ISO/TC 197, *Tehnologiile hidrogenului*.

Standardul poate fi procurat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: **Maria Bratu** – Comunicat ISO nr. 1038/2006

MĂSURI SANITARE/FITOSANITARE.

Organizațiile internaționale consiliază Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor cu privire la utilizarea fondurilor pentru sănătatea și protecția animalelor

Le 20 octobre 2006, cinq organisations internationales se sont réunies à Paris pour conseiller l'Organisation Mondiale de la Santé Animale (IOE) sur l'utilisation du fonds destiné à aider les pays en voie de développement à se conformer aux normes internationales relatives au traitement des foyers de maladie et sur d'autres questions connexes

Mots clé: santé, bien-être des animaux, services vétérinaires, pays en voie de développement

Atacând eficient bolile, statele pot oferi un nivel de viață superior cetățenilor lor și pot accede la piețe pe care să exporte.

Responsabilii la înalt nivel ai Băncii Mondiale (organism care a prezidat reuniunea), ai Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), ai Organizației Națiunilor Unite pentru Agricultură și Alimentație (FAO), ai Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și ai Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animalelor (OIE) au lucrat alături de omologii lor, mandatați de donatorii actuali sau potențiali, precum: Japonia, Franța, Statele Unite, Australia și Comisia Europeană.

Reuniunea Comitetului consultativ cu privire la Frontul Mondial al OIE pentru sănătatea și protecția animalelor s-a ținut la Paris, la sediul OIE. Comitetul consultativ și-a definit în primul rând metoda de lucru și obiectivele, apoi a decis să înființeze un mecanism de comunicare pentru consultarea între parteneri în timpul perioadelor de criză și în orice alt moment.

Până la ora actuală, 13 milioane de euro au fost vărsate Fondului, permițând finanțarea de studii economice și identificarea de domenii prioritare de investiție, precum și de activități de „formare a formatorilor” și de evaluare a serviciilor veterinare în 15 state monitorizate, pe cinci continente.

La rândul său, Comisia Europeană a anunțat că va contribui la promovarea activităților referitoare la protecția animalelor, ajutând statele să implementeze liniile directoare ale OIE în acest domeniu. Acest angajament a primit sprijinul statelor membre ale Uniunii Europene.

Fondul a fost stabilit în 2004 printr-o rezoluție a Comitetului Internațional al OIE, votată în unanimitate de statele membre, pentru a le sprijini să își consolideze capacitățile în domeniul sănătății și al protecției animalelor.

Cu ocazia crizei provocate de gripa aviară, OIE, FAO și OMS au preconizat ca acest dispozitiv să servească la promovarea unei conduceri corespunzătoare, pretutindeni în lume, astfel încât statele să își poată îmbunătăți capacitățile de identificare din timp și de răspuns prompt în caz de focare de boli animale, inclusiv cele care pot afecta oamenii (zoonozele). Se pune accentul, în mod deosebit, pe statele în curs de dezvoltare.

Cu ocazia discursului de deschidere a manifestării, doctorul Bernard Vallat, director general al OIE, a declarat că: „Întrucât este vorba despre conducerea crizelor zoosanitare, este imperios necesar să se dispună de un mecanism la care să ia parte organizațiile internaționale partenere și donatorii, care să permită stabilirea colaborării și a unei bune distribuiri a resurselor, care sunt limitate”. El a adăugat: „În ceea ce privește buna conducere care asigură securitatea sanitară a alimentelor, prevenirea și controlul bolilor animale, este esențial să se asigure o identificare din timp și un răspuns prompt. Iată de ce comunitatea internațională are nevoie de acest dispozitiv”.

OIE, cu sediul la Paris, și FAO, cu sediul la Roma, care au inaugurat un centru de management al crizelor (CMC), sunt două organizații deosebit de competente în domeniul sănătății animale, inclusiv al bolilor animale transmisibile la om, acestea din urmă intrând și în domeniul de competență al OMS, cu sediul la Geneva. Banca Mondială, cu sediul la Washington, se ocupă de finanțarea dezvoltării. OMC, cu sediul la Geneva, dispune de un Acord și de un Comitet cu privire la măsurile sanitare și fitosanitare ale alimentelor, la sănătatea animalelor și a plantelor care fac obiectul schimburilor internaționale.

Traducere: **Maria Bratu** – Comunicat OMC/2006

NOUA EDIȚIE A COLECȚIEI DE STANDARDE ISO REFERITOARE LA CONTAINERE PENTRU TRANSPORTUL MĂRFURILOR

Les normes internationales de l'ISO relatives aux conteneurs pour le transport de marchandises ont permis de faire de ces „boîtes” qui nous sont aujourd'hui familières l'ossature des chaînes d'approvisionnement mondiale.

Mots clé: conteneurs, transport, normes internationales

ISO a publicat de curând o nouă colecție a acestor standarde ISO care au facilitat dezvoltarea intensă a sectorului de transport al mărfurilor din ultimii 30 de ani. La ora actuală, peste 13 milioane de containere pentru transportul mărfurilor sunt în funcțiune în întreaga lume.

Există până acum 30 de standarde internaționale în acest domeniu. Ele se referă la o vastă gamă de aspecte ale diferitelor tipuri de containere pentru transportul mărfurilor, incluzând containerele (intermodale) aer/suprafață, containerele de la bordul navelor, containerele-cisternă și containerele de tip platformă.

Colecția conține noile standarde pentru containerele de 45 de picioare, precum și cele de 20 și 40 de picioare. Ea conține și standarde pentru containerele de uz specific, precum containerele-cisternă pentru lichide, gaze și produse solide în vrac, sub presiune sau nu, și containerele cu caracteristici termice.

Aspectele tratate de standarde sunt:

- clasificarea;
- dimensiunile;
- specificațiile;
- metodele de încercare;
- manipularea și fixarea containerelor;
- echipamentele containerelor;

- codificarea, identificarea și marcarea;
- schimbul de date (CEDEX).

Această colecție va fi utilă tuturor celor care lucrează în domeniul transporturilor și ea reprezintă o contribuție importantă la garantarea securității, a calității și a utilizării containerele care transportă mărfurile în întreaga lume și alimentează economia mondială.

Standardele din această colecție au fost elaborate de comitetul tehnic ISO/TC 104, *Containere pentru transportul mărfurilor*, cu excepția a două din ele, elaborate de ISO/TC 111, lanțuri cu zale din oțel rotund, cârlige pentru instalații de ridicat, componente și accesorii și, respectiv, de ISO/TC 104, în colaborare cu ISO/TC 20, *Aeronautică și spațiu*.

Colecția de standarde ISO – Containere pentru transportul mărfurilor este publicată în limba engleză. Ea este disponibilă pe suport de hârtie (ISBN 92-67-10426-8) sau pe CD ROM (ISBN 92-67-10427-6) și poate fi procurată de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: **Maria Bratu** – *Comunicat ISO/2007*

UN NOU STANDARD ISO VA ÎNCURAJA PIAȚA DE VEHICULE RUTIERE CU FUNȚIONARE PE BAZĂ DE GAZ NATURAL

Une nouvelle norme ISO devrait permettre l'expansion du marché des véhicules automobiles au gaz naturel en accroissant la sécurité du stockage embarqué de ce carburant alternatif

Mots clé: automobiles, gaz naturel, bouteilles a gaz, lignes directrices

Standardul ISO 19078:2006, *Butelii cu gaz – Inspecția instalațiilor buteliilor și recalificarea buteliilor de înaltă presiune pentru stocarea gazului natural utilizat drept carburant, la bordul vehiculelor rutiere* este foarte important și de actualitate.

El este important pentru că menținerea buteliilor cu gaz în bună stare de funcționare este esențială pentru viitorul carburanților mai curați și pentru că standardul oferă linii directoare pentru autoritățile de reglementare, fabricanții de vehicule și utilizatori.

Standardul este de actualitate întrucât la ora actuală, în lume există peste 5,5 milioane de vehicule cu funcționare pe bază de gaz natural, număr care, ținând seama de îngrijorarea sporită a publicului față de problemele de sănătate legate de poluare și de creșterea prețului petrolului, va crește în următorii ani.

Gazul natural este imbarcat în butelii de înaltă presiune și aspectele de securitate sunt deci de importanță primordială. ISO 19078:2006 oferă informații și procedurile pentru examinarea vizuală și inspecția periodică a buteliilor pentru stocarea gazului natural utilizat drept carburant, precum și pentru instalarea lor. Specificând cerințele pentru inspecție, standardul definește criteriile de deteriorare a buteliilor, precum și aspect-

tele referitoare la fabricare, întreținere, la eliminarea buteliilor deteriorate, la echipamentul de inspecție și la competența inspectorilor.

Noul standard conține linii directoare pentru inspecția buteliilor urmând recomandările fabricantului și conform cerințelor ISO 11439:2000, *Butelii cu gaz. Butelii de înaltă presiune pentru stocarea gazului natural utilizat drept carburant la bordul vehiculelor rutiere*. El definește, de asemenea, criteriile pentru acceptarea sau refuzul buteliilor, când nu există niște recomandări ale fabricantului, precum și pentru eliminarea finală.

Standardul ISO 19078:2006, *Butelii cu gaz. Inspecția instalării buteliilor și recalificarea buteliilor de înaltă presiune pentru stocarea gazului natural utilizat drept carburant, la bordul vehiculelor rutiere*, a fost elaborat de subcomitetul SC 4, *Cerințe operaționale pentru butelii cu gaz*, al comitetului tehnic ISO/TC 58, *Butelii cu gaz*.

Documentul poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

Traducere: **Maria Bratu** – Comunicat ISO/2007

ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ DE STANDARDIZARE LANSEAZĂ UN PREMIU PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ÎN DOMENIUL STANDARDIZĂRII

ISO a annoncé la création d'un Trophée pour encourager et reconnaître des programmes d'enseignement supérieur en normalisation menés avec succès

Mots clé: enseignement supérieur, normalisation, trophée

Acest premiu ISO își propune să facă mai bine cunoscută importanța standardizării în lume, distingând instituțiile de învățământ superior care au creat și au aplicat programe care tratează standardizarea ca mijloc de acces la piața mondială, de transfer de tehnologie și de difuzare a bunelor practici de management și de dezvoltare durabilă.

Un certificat și suma de 15 000 de franci elvețieni reprezintă acest premiu care este sponsorizat de ISO și de Comitetul Japonez pentru Standardizare (JISC), membru național ISO al Japoniei.

Secretarul general al ISO, Alan Bryden, a afirmat: „Cunoașterea importanței și a avantajelor economice, tehnice și sociale ale standardelor se impune în CV-urile viitorilor factori de conducere, ale oamenilor de știință și specialiștilor tehnici. Numeroase universități și instituții de învățământ superior au început să integreze standardizarea în învățământul lor. ISO dorește să sprijine eforturile lor și să îi încurajeze să facă schimb de cunoștințe, experiență și competențe cu alte instituții de învățământ”.

Premiul ISO pentru învățământul superior în domeniul standardizării va fi prezentat pentru prima dată în 2007, la

Adunarea generală de la Geneva. Candidaturile au fost adreseate până la data de 15 februarie 2007 de către organismele naționale de standardizare membre ale ISO. Data-limită pentru trimiterea candidaturilor este 1 mai 2007. Comitetul de selecție va fi constituit din personalități internaționale eminate ale lumii universitare, din medii economice și mass media.

ISO elaborează cel mai mare număr de standarde internaționale cu aplicare voluntară, bazate pe consens. Organizația are la activ peste 16 500 de standarde internaționale și documente conexe care specifică cerințe pentru produse, servicii, procese, materiale și sisteme care prezintă stadiul actual al tehnicii, precum și bunele practici de evaluare a conformității, de management și de organizare.

Cererea și producția de standarde internaționale sunt în continuă creștere datorită mondializării comerțului și a numeroase altor provocări planetare, precum: protecția mediului și răspunsul la schimbarea climei, resursele de energie și apă, securitatea și sănătatea. Inovația și noile tehnologii sunt tot mai tributare standardelor internaționale care le deschid piețele mondiale și pot servi drept vectori pentru difuzarea lor.

Traducere: **Maria Bratu** – Comunicat ISO nr. 1040/2006

MANAGEMENTUL SIGURANȚEI LANȚULUI DE APROVIZIONARE: ISO/PAS DEFINEȘTE CERINȚELE PENTRU ACTIVITĂȚILE DE AUDIT ȘI CERTIFICARE

Le tout dernier document de la série ISO consacrée aux systèmes de management de la sûreté pour la chaîne d'approvisionnement définit les exigences permettant de garantir que les organismes qui procèdent à la certification de ces systèmes font leur travail avec compétence et fiabilité

Mots clé: chaîne d'approvisionnement, management de la sûreté, audit, certification

Obiectivul constă în a oferi încredere clienților din sectorul privat și din cel public, care solicită furnizorilor – de exemplu, firmelor de transport aerian, maritim, rutier și feroviar – să implementeze sisteme de management al siguranței, să le auditeze și să le certifice în mod independent.

Noua Specificație disponibilă publicului (PAS)* – ISO/PAS 28003:2006, *Sisteme de management al siguranței lanțului de aprovizionare. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management al siguranței lanțului de aprovizionare*, este un supliment la specificația ISO/PAS 28000:2005, *Specificații pentru sisteme de management al siguranței lanțului de aprovizionare*.

Documentul nu cere certificarea conformității în raport cu ISO/PAS 28000:2005, dar organismele și organizațiile pot opta pentru acest demers. Certificarea le poate fi solicitată de către clienții privați sau publici întrucât ea furnizează o verificare independentă a faptului că sistemul lor de management al siguranței este conform cu niște cerințe specificate și că este în măsură să îndeplinească în mod regulat și eficace politica și obiectivele declarate și implementate.

ISO/PAS 28000:2006, care conține principii și cerințe:

■ furnizează linii directoare armonizate pentru acreditarea (aprobarea oficială) a competenței organismelor de certificare de a efectua activitatea de certificare în conformitate cu ISO/PAS 28000 (sau cu niște cerințe similare);

■ definește regulile care se aplică la auditarea și certificarea sistemelor conforme cu cerințele ISO/PAS 28000 (sau cu niște cerințe similare).

În plus, furnizând clienților informații cu privire la certificare, documentul consolidează încrederea lor în furnizor, în certificat și în organismul de certificare – un element pozitiv pentru lanțurile de aprovizionare și pentru comerțul mondial.

Documentul a fost elaborat de comitetul tehnic internațional ISO/TC 8, *Nave și tehnologii maritime*, în colaborare cu Comitetul ISO pentru Evaluarea conformității (ISO/CASCO).

Specificația ISO/PAS 28000:2006, *Sisteme de management al siguranței lanțului de aprovizionare. Cerințe pentru organismele care desfășoară auditul și certificarea sistemelor de management al siguranței lanțului de aprovizionare*, poate fi achiziționat de la Asociația de Standardizare din România, Serviciul Vânzări-Abonamente, str. Mendeleev, nr. 21-25, sector 1, București, telefon: 316 77 25, fax: 317 25 14; 312 94 88.

*O specificație disponibilă publicului constituie una sau mai multe alternative la standardele internaționale, fiind documente de sine stătătoare, furnizate de Organizația Internațională de Standardizare în cazurile în care necesitățile pieței impun elaborarea în regim de prioritate a unor documente. Orice specificație disponibilă publicului este revizuită la fiecare 3 ani, pentru a se confirma ca PAS pentru o perioadă de încă 3 ani sau a fi dezvoltată sub formă de standard internațional.

Traducere: **Maria Bratu** – *Comunicat ISO nr. 1035/2007*

STANDARDELE LUNII

Maria **BRATU**, expert documentare, Direcția Publicații

L'article présente brièvement les normes que l'Association Roumaine de Normalisation vient de publier le mois dernier

IMUNITATE

SR EN 61000-4-3:2006, Compatibilitate electromagnetica (CEM). Partea 4-3: Tehnici de încercare și măsurare. Încercări de imunitate la câmpuri electromagnetice de radiofrecvență, radiate

Prezentul standard se referă la imunitatea echipamentelor electrice și electronice la energia electromagnetică radiată. El stabilește nivelurile de încercare și procedurile de încercare necesare. Scopul acestui document este de a stabili o referință comună pentru evaluarea imunității echipamentelor electrice și electronice când sunt supuse câmpurilor electromagnetice de radiofrecvență, radiate. Metoda de încercare documentată în această parte a SR CEI 61000-4 descrie o metodă coerentă pentru evaluarea imunității unui echipament sau sistem față de un fenomen definit. Această parte tratează încercările de imunitate referitoare la protecția împotriva câmpurilor electromagnetice RF, indiferent de sursa din care provin. O atenție deosebită este acordată protecției împotriva emisiilor la frecvențe radio provenind de la radiotelefoanele digitale și de la alte dispozitive de emisie RF.

Clasificare alfanumerică: F08-Compatibilitate electromagnetica și perturbații radioelectrice;
Clasificare ICS:33.100.20-Imunitate

MĂSURAREA ȘI CONTROLUL PROCESELOR INDUSTRIALE

SR EN 61326-1:2006, Echipamente electrice de măsurare, de comandă și de laborator. Cerințe EMC. Partea 1: Cerințe generale

Această parte a SR EN 61326 specifică cerințele referitoare la imunitate și la emisii în legătură cu compatibilitatea electromagnetica (EMC) a echipamentelor electrice care funcționează de la o sursă de alimentare mai mică de 1 000 V în

curent alternativ sau 1 500 în curent continuu sau alimentate din circuitul măsurat, prevăzute pentru uz profesional, pentru procese industriale și pentru uz educațional, inclusiv echipamente și dispozitive informatice pentru măsurare și încercări, comandă, laboratoare, destinate unei utilizări în mediu industrial și neindustrial.

Clasificare alfanumerică: F88-Măsurarea și conducerea proceselor industriale;

Clasificare ICS: 25.040.40-Măsurarea și controlul proceselor industriale; 33.100-Compatibilitate electromagnetica (EMC)

SR EN 61326-2-6:2006, Echipamente electrice de măsurare, de comandă și de laborator. Cerințe EMC. Partea 2-6: Cerințe speciale. Echipamente medicale de diagnosticare in vitro (IVD)

Suplimentar domeniului de aplicare al standardului SR EN 61326-1, această parte a SR EN 61326 prezintă cerințele minime de imunitate și emisii referitoare la compatibilitatea electromagnetica a echipamentelor medicale de diagnosticare in vitro, cu luarea în considerare a particularităților și aspectelor specifice acestor echipamente și mediului lor electromagnetic.

Clasificare alfanumerică: F88-Măsurarea și conducerea proceselor industriale;

Clasificare ICS: 25.40.40-Măsurarea și controlul proceselor industriale; 33.100: Compatibilitate electromagnetica

CIRCUITE INTEGRATE. MICROELECTRONICĂ

SR EN 61232-1:2006, Circuite integrate. Măsurarea imunității electromagnetice de la 150 kHz până la 1 GHz. Partea 1: Condiții generale și definiții

Documentul oferă informații generale și definiții referitoare la imunitatea electromagnetică condusă și radiată a circuitelor integrate (CI) la perturbații conduse și radiate. În aceeași măsură furnizează descrierea condițiilor de măsurare a echipamentelor de încercare și montajelor încercării, precum și metodele de încercare și conținutul rapoartelor încercării.

Clasificare alfanumerică: F74-Radioelectronică-electronică;

Clasificare ICS: 31.200-Circuite integrate. Microelectronica;

ARAGAZE, APARATE DE ÎNCĂLZIRE, CUPTOARE ȘI APARATE SIMILARE

SR EN 203-2-11:2006, Aparate de gătit profesionale care utilizează combustibili gazoși. Partea 2-11: Cerințe specifice. Aparate de gătit paste făinoase

Acest standard definește cerințele referitoare la securitate, la utilizarea rațională a energiei pentru aparate de gătit paste făinoase. Totodată, standardul stipulează metodele de încercare corespunzătoare verificării acestor caracteristici. Acest standard se referă la încercările de tip.

Clasificare alfanumerică: E46-Bunuri metalice de consum;

Clasificare ICS: 97.040.20-Aragaze, aparate de încălzire, cuptoare și aparate similare

APARATE DE ÎNCĂLZIT CU GAZ

SR EN 419-2:2006, Aparate de încălzit cu radiație luminoasă, suspendate, care utilizează combustibili gazoși, pentru alte utilizări decât cele casnice. Partea 2: Utilizarea rațională a energiei

Documentul stabilește cerințele și metodele de încercare referitoare la utilizarea rațională a energiei în cazul aparatelor de încălzit cu radiație luminoasă, suspendate, care utilizează combustibili gazoși, pentru confortul ambiental, care încorporează un sistem de arzător atmosferic, numite în continuare „aparate”. Standardul se aplică aparatelor de tip A1 și celor care sunt destinate a fi supuse încercărilor de tip.

Clasificare alfanumerică: C41-Cazane și instalații de cazane;

Clasificare ICS: 97.100.20-Aparate de încălzit cu gaz

ROBINETE CU BILĂ SAU CEP

SR EN 1983:2006, Armături industriale. Robinete de oțel cu bilă

Documentul stabilește cerințele referitoare la robinetele industriale de oțel cu bilă, care au extremități cu flanșă, extremități filetate, extremități cu îmbinare cu degajare și sudare sau extremități sudate cap la cap.

Clasificare alfanumerică: C07-Armături și piese de legătură pentru conducte;

Clasificare ICS: 23.060.20-Robinete cu bilă sau cep

APARATE DE PRESIUNE, BUTELII DE GAZ

SR EN ISO 13769:2006, Butelii pentru gaz. Marcare prin poansonare

Standardul specifică marcarea buteliilor de gaz transportabile și reîncărcabile și a tuburilor cu volum mai mare de 0,5 l și mai mic sau egal cu 3 000 l inclusiv: - butelii de oțel sau aluminiu pentru gaz; - butelii din materiale compozite pentru gaz; - butelii pentru acetilenă

Clasificare alfanumerică: E31-Mașini, utilaje și aparate industriale cu gaze;

Clasificare ICS: 23.020.30-Aparate de presiune, butelii de gaz

SR EN 14638-1:2006, Butelii de gaz transportabile. Receptivitate sudate reîncărcabile de capacitate mai mică sau egală cu 150 l. Partea 1: Butelii sudate din oțel inoxidabil austenitic proiectate prin metode experimentale

Prezentul document specifică cerințele minime referitoare la materiale, proiectare, execuție și punere în execuție, proceduri și încercări efectuate la execuția buteliilor sudate transportabile și reîncărcabile, executate din oțel inoxidabil austenitic și proiectate prin metode experimentale. Aceste butelii au o capacitate de la 0,5 l până la 150 l inclusiv, o presiune de încercare până la 90 bar și sunt destinate să conțină gaze comprimate sau lichefiate.

Clasificare alfanumerică: E31-Mașini, utilaje și aparate industriale cu gaze;

Clasificare ICS: 23.020.30-Aparate de presiune, butelii de gaz

REGULATORI DE PRESIUNE

SR EN 1854:2006, Dispozitive de supraveghere a presiunii pentru arzătoare cu gaz și aparate cu gaz

Standardul specifică cerințele și metodele de încercare aplicabile dispozitivelor de supraveghere a presiunii (presostate) pentru comanda presiunilor de gaze combustibile din prima, a doua și a treia familie, de aer, de gaze de ardere și amestecurile acestora, pentru presiunile de lucru până la 5 bar. Documentul se aplică tuturor tipurilor de presostate, de tip electronic, diferențial sau interferențial.

Clasificare alfanumerică: E46-Bunuri metalice de consum;

Clasificare ICS: 23.060.40-Regulatori de presiune

MATERIALE PENTRU SUDARE

SR EN ISO 17633:2006, Materiale consumabile pentru sudare. Sârme și vergele tubulare pentru sudarea cu arc electric cu sau fără gaz protector a oțelurilor inoxidabile și a oțelurilor refractare. Clasificare

Standardul stabilește cerințele privind clasificarea sârmelor și vergelelor tubulare cu miez de flux și metalic pentru sudarea cu arc electric cu sau fără gaz de protecție a oțelurilor inoxidabile și refractare, pe baza compoziției chimice a metalului depus, a tipului de miez al sârmei, a gazului de protecție, a poziției de sudare și a caracteristicilor mecanice ale metalului depus, în stare sudată sau după tratament termic

Clasificare alfanumerică: B71-Materiale de adaos și auxiliare;

Clasificare ICS: 25.160.20-Materiale pentru sudare

MĂSURAREA ȘI CONTROLUL PROCESELOR INDUSTRIALE

SR EN 61326-1:2006, Echipamente electrice de măsurare, de comandă și de laborator. Cerințe EMC. Partea 1: Cerințe generale

Această parte a SR EN 61326 specifică cerințele referitoare la imunitate și la emisii în legătură cu compatibilitatea electromagnetică (EMC) a echipamentelor electrice care funcționează de la o sursă de alimentare mai mică de 1 000 V în curent alternativ sau 1 500 V în curent continuu sau alimentate din circuitul măsurat, prevăzute pentru uz profesional, pentru procese industriale și pentru uz educațional, inclusiv echipamente și dispozitive informatice pentru măsurare și încercări, comandă, laboratoare, destinate unei utilizări în mediu industrial și neindustrial.

Clasificare alfanumerică: F88-Măsurarea și conducerea proceselor industriale;

Clasificare ICS: 25.040.40-Măsurarea și controlul proceselor industriale; 33.100-Compatibilitate electromagnetică (EMC)

SEMINAR INTERNAȚIONAL „Utilizarea standardelor internaționale în industria petrolieră și de gaze naturale din Europa de Est”

Speranța **STOMFF**, redactor,
Direcția Publicații, ASRO

Dans l'intervalle 15-16 février 2007 a eu lieu à Bucarest, sous le patronage de PETROM, ASRO et OGP (l'Association Internationale des Producteurs de Pétrole et des Gaz) un séminaire international réunissant des professionnels de l'industrie du pétrole et des gaz naturels de nombreux pays: l'Autriche, la France, la Russie, les Etats Unis, la Hollande, le Qatar, l'Allemagne et, bien sûr, la Roumanie

Mots clé: industrie du pétrole, la pétrochimie, les gaz naturels, directives européennes, la Nouvelle Approche

Participanții au dezbătut, pe lângă problemele profesionale caracteristice domeniului, utilitatea aplicării standardelor europene și internaționale în cadrul muncii pe care o desfășoară.

Seminarul a fost destinat profesioniștilor din industria de petrol și gaze, precum și altor părți interesate: autorități naționale din domeniu, furnizori de servicii, specialiști din industria orizontală etc., precum și tuturor celor interesați de înțelegerea și aplicarea standardelor europene și internaționale în cadrul activității lor.

Europa Centrală și de Est constituie o regiune strategică pentru tranzitul petrolier și al gazelor naturale, făcând legătura între producătorii Eurasian și marea masă a consumatorilor din vestul Europei. Totodată, această regiune constituie un segment major de consumatori, 35% din totalul energetic european. În ultimii 15 ani au avut loc schimbări majore în această parte a Europei, marea majoritate a țărilor din această regiune făcând deja tranziția de la o economie planificată, la o economie de piață. Există, însă, mari diferențe între țările care compun această regiune, în special în domeniile legate de sănătate, orientare politică și mai ales modul de utilizare al energiei. Cu toate acestea, potențialul energetic al regiunii se menține, în general, la cote ridicate.

În acest context am putea spune, așa cum au arătat și participanții din partea PETROM la acest seminar, că principalele provocări ale timpului actual sunt:

- Provocările politice – determinate în principal de rezistența la/sau neînțelegerea conceptului de privatizare al acestui sector;
- Lipsa unor standarde comune între principalele regiuni cu potențial în domeniul petrolului și gazelor naturale: Europa/Asia/America de Nord/nordul Africii;
- Aprovizionarea energetică la nivel european – creșterea focalizării pe securitate și aprovizionare cu energie: biocombustibil, energii alternative, LNG – Gaz natural lichefiat, LPG – gaz petrolier lichefiat;
- Infrastructura degradată;
- Fluctuații mari ale prețului petrolului crud, etc.

Totodată, regiunea centrală și est europeană prezintă și numeroase oportunități, dintre care cele mai importante au fost considerate a fi: situarea geostrategică între marile coridoare energetice dinspre Rusia, Turcia spre Europa de Vest și chiar dintre Iran/Irak și Europa. Regiunea se află într-o permanentă schimbare, având mari oportunități în privința relațiilor economico-parteneriale, și totodată deține un valoros potențial uman.

OGP, partener alături de PETROM și ASRO în organizarea și desfășurarea acestui seminar internațional, a ținut ca în prezentarea făcută de Alf Reidar Johansen, de la Hydro, Norvegia, președinte al Comitetului de standardizare al OGP, să familiarizeze participanții cu o scurtă istorie a OGP. Asociația Internațională a Producătorilor de Petrol și Gaze a fost fondată în 1974 și are ca membri cei mai importanți producători

tori privați sau de stat în domeniul petrolului și gazelor naturale la nivel internațional, asociații regionale sau naționale în domeniu și principalii producători de utilaj petrolier și subansamble. Membrii OGP produc în total mai mult de jumătate din producția de petrol a lumii și o treime din producția mondială de gaz. Are birouri la Londra și Bruxelles. Unul dintre membrii săi este și PETROM prin OMV.

OGP consideră că principalele sale misiuni sunt:

- Reprezentarea intereselor industriei producătoare de subansamble și utilaje din domeniu în raport cu organismele legislative internaționale;

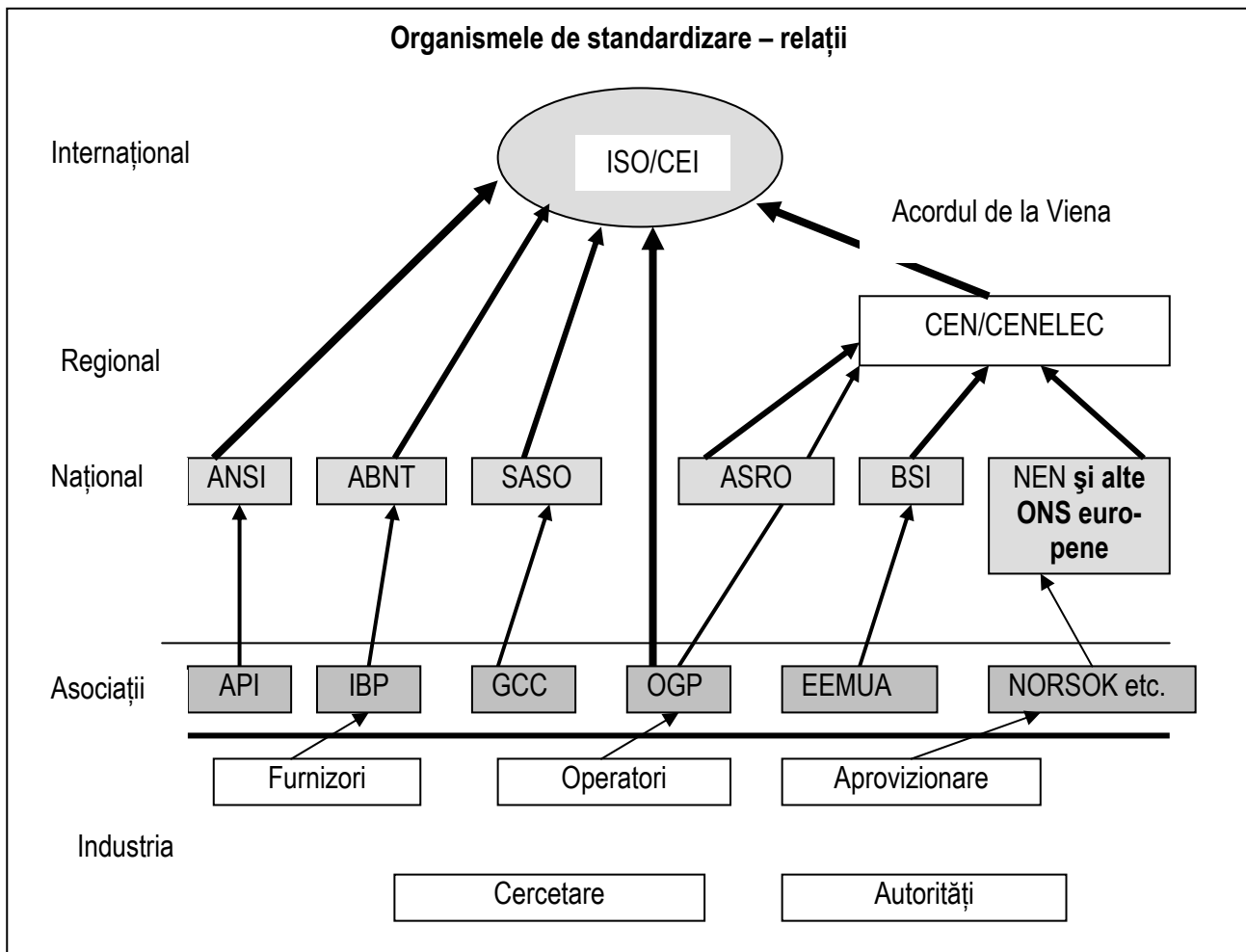
- Obținerea unei îmbunătățiri continue în asigurarea siguranței în exploatare, sănătate și management de mediu printre membrii săi;

- Promovarea principiilor responsabilității sociale printre producători și părțile interesate.

În cadrul prezentării asigurate de OGP, a fost prezentată auditoriului și o scurtă istorie a standardizării internaționale în acest domeniu. Din punct de vedere istoric, organizațiile nord-americane API, ANSI, ASME, ASTM etc. au elaborat și dezvoltat primele standarde în domeniul materialelor și echipamentelor utilizate în industria petrochimică și de gaze naturale. Totodată, organizațiile care operau în Marea Nordului au elaborat o serie de standarde de firmă și specificații tehnice

care să corespundă nevoilor lor de utilizare și care nu erau acoperite de standardele nord-americane. Pe măsură ce interesul pentru acest domeniu, mașini și utilaje pentru industria petrochimică și de gaze naturale a crescut în cadrul Uniunii Europene, s-au elaborat standarde tehnice care să vină în sprijinul producătorilor, standarde premergătoare directivelor „Noii Abordări”, și care au condus la îndeplinirea condițiilor generale de securitate cerute de directivele europene.

În 1987, cu ajutorul OGP, ISO a reactivat ISO/TC 67 – *Materiale, echipamente și structuri marine pentru petrol, petrochimie și gaze naturale* – pentru a contribui la elaborarea unor standarde internaționale în domeniu, în special pentru industria producătoare de componente. Acest lucru a condus la crearea unei arene globale pentru elaborarea standardelor din acest domeniu, unde toți membrii ISO și țările implicate au un rol. ANSI, din SUA s-a oferit și a acceptat responsabilitatea secretariatului ISO/TC 67. Prima întâlnire a acestui comitet tehnic internațional a avut loc la Paris în 1989. Din acest moment, a început o nouă eră pentru industria de mașini, echipamente și componente pentru industria petrolului, petrochimiei și gazelor naturale.

LEGENDĂ:

API – American Petroleum Institute – Institutul American al Petrolului;
ANSI – American National Standard Institute – Institutul Național American pentru Standarde;
ABNT – Associação Brasileira de Normas Técnicas – Asociația de Standarde Tehnice din Brazilia;
ASRO – Asociația de Standardizare din România;
BSI – British Standard Institute – Institutul Britanic de Standardizare;
CEN – European Committee for Standardisation – Comitetul European de Standardizare;
CENELEC – European Committee for Electrotechnical Standardisation – Comitetul European de Standardizare pentru Electrotehnică;
EEMUA – Engineering Equipment & Materials User Association – Asociația Utilizatorilor de Echipamente și Materiale;
GCC – Gulf Cooperation Council – Consiliul de Cooperare al Golfului;
IBP – Instituto Brasileiro de Petroleo – Institutul Brazilian al Petrolului;
OGP – International Association of Oil & Gas Producers;
NEN – Asociația Olandeză de Standardizare;
NORSOK – Norwegian Steel Association – Asociația Norvegiană a Oțelului;
SASO – Saudi Arabian Standards Organisation – Organizația de Standardizare din Arabia Saudită.

De la înființare până în prezent, ISO/TC 67 a adoptat 142 de standarde; dintre acestea API a adoptat 50, CEN a adoptat 100, iar ASRO, pe lângă cele 100 de standarde europene care au adoptat standardele internaționale, a mai adoptat în plus 8 standarde elaborate de TC 67.

OGP promovează activ utilizarea standardelor internaționale printre membrii săi, elaborarea și adoptarea standardelor internaționale pe bază consensuală, o cât mai mare reprezentare a utilizatorilor de standarde în cadrul comitetelor tehnice, utilizarea standardelor internaționale cât mai mult posibil și fără modificări, în acest fel contribuind la înlăturarea barierelor din calea comerțului internațional în acest domeniu și la obținerea și livrarea unor produse sigure și de bună calitate.

Cheryl Stark de la BP, SUA președinte al ISO/TC 67, a prezentat pe scurt acest comitet tehnic internațional, subliniind în principal scopul, misiunea și viziunea TC 67 :

- SCOPUL: standardizarea materialelor, echipamentelor și componentelor utilizate la extragerea petrolului și a gazelor naturale, transportul prin conducte, procesarea hidrocarburilor lichide și gazoase rezultate din industria petrolieră, petrochimică și a gazelor naturale;

- MISIUNEA: de a crea valoare adăugată standardelor din domeniu;

- VIZIUNEA: standarde globale pentru afaceri locale.

ISO/TC 67 are în componență 28 de țări membre cu statut „P” - participant, printre care și România, prin ASRO, și 26 țări membre cu statutul „O” – observator.

Comitetul tehnic european-ogândă cu ISO/TC 67 este CEN/TC 12, al cărui președinte, dl Alain Loppinet a făcut o scurtă prezentare a acestuia, arătând modul de adoptare a unui standard european și cooperarea între comitetele tehnice europene și internaționale sub directivele trasate, din 1991, de Acordul de la Viena dintre ISO și CEN. Alături de cei 30 de membri CEN, din TC 12 mai fac parte și OGP, EUROGIF (EUropean Oil and Gas Innovation Forum), API (American Petroleum Institute).

O prezență insolită în cadrul seminarului a fost Qatar Petroleum (QP), companie națională fondată în 1974, proprietate a statului Qatar, responsabilă de toate activitățile desfășurate în domeniul petrolului și al gazelor naturale din această țară, inclusiv activitatea de standardizare. QP face parte din

GSO (Gulf Standardization Organisation) alături de care contribuie la dezvoltarea și adoptarea standardelor ISO în domeniul petrolului și al gazelor naturale.

O expunere interesantă a avut-o dl. Neil Reeve, Shell Standard manager și totodată președintele în exercițiu al IFAN. Acesta a prezentat experiența proprie, trăită ca manager la Shell, una dintre cele mai mari companii din domeniul petrolului și unul dintre cei mai înfocați susținători ai utilizării standardelor internaționale. Politica în domeniul standardizării a Shell se poate descrie în câteva cuvinte:

- Utilizarea la maximum a standardelor, în special ISO și CEI, dacă este posibil;

- Minimizarea regulamentelor proprii, a standardelor de firmă;

- Asigurarea unei îmbunătățiri continue a activității (ținând cont de feed back-ul utilizatorilor);

- Influența organismelor de standardizare: participarea activă în cadrul comitetelor tehnice de standardizare și a altor grupuri de lucru.

Ca o concluzie, managementul de vârf de la Shell consideră că beneficiile ar putea fi maxime atunci când toate companiile ar utiliza un set comun de standarde. Totodată dl. Reeve a enumerat câteva dintre beneficiile unei organizații care utilizează, în mod curent, standardele în activitatea sa:

- Reducerea costurilor, creșterea eficienței activității prestate:

- Simplificarea proiectării și procurării de componente;

- Interschimbabilitatea echipamentelor;

- Promovarea unei piețe stabile, la nivel global.

- Creșterea integrității tehnice:

- Asigurarea siguranței și sănătății salariaților și utilizatorilor și protecția mediului;

- Maximizarea disponibilităților, scăderea costurilor.

- Stabilirea unei baze tehnice comune: contribuții la transferul tehnologic, împărțirea celor mai bune practici, înlăturarea barierelor comerciale;

- Suport legislativ atunci când este necesar: regulamente privind siguranța și protecția mediului, suport pentru legislație (cum sunt directivele europene), cerințe esențiale (Noua Abordare).

Dl. János ZRUPKÓ de la DNV Ltd. (DNV este o companie multinațională care oferă servicii și consultanță în managementul de risc în special în domeniul naval), filiala din Ungaria s-a referit, în materialul prezentat, la valoarea adăugată managementului de către standarde, în special cele internaționale. Piața globală de astăzi prezintă numeroase riscuri pentru organizații, în special pentru cele de dimensiuni mai mici; societatea civilă de astăzi, așa cum este ea compusă, a dezvoltat „toleranță zero” față de eșecurile companiilor, indiferent de motivație; au crescut an de an cerințele referitoare la transparență și dezvoltare durabilă. Pe de altă parte, au crescut riscurile companiilor, acestea fiind obligate să-și dezvolte și să implementeze cerințe de securitate a informațiilor foarte stricte; totodată a crescut presiunea părților interesate asupra companiilor, în special a societății civile, referitoare la protecția mediului și la respectarea cerințelor de securitate și sănătate. Un răspuns pozitiv la toate aceste noi provocări pentru companii este realizarea unei organizații flexibile și

eficiente. „Standardele internaționale au contribuit, și în continuare vor contribui decisiv la obținerea unei astfel de organizații”, este părerea dlui Zrupko, în special prin utilizarea sistemelor de management implementate în organizații. Certificarea sistemelor de management este cel mai bun răspuns pe care o companie îl poate da, în aceste zile, provăcărilor la care trebuie să răspundă zi de zi.

Din Rusia a participat o delegație a RSPP (Comitetul pentru reglementări, standardizare și asigurarea conformității). Acest organism a fost inițial format în 2004, dar din februarie 2006 funcționează sub actuala denumire și include peste 650 de companii reprezentative din industrie, cercetare, grupuri profesionale și industriale, uniuni etc. Principala sa misiune este de a realiza o coordonare între guvernul rus și industrie și de a coordona eforturile industriei, grupurilor industriale, din cercetare de a reforma sectorul standardizării și evaluării conformității din Rusia. În cadrul acestui Comitet se regăsesc: Comitetul intersectorial din Rusia pentru standardizare în domeniul petrolului și al gazelor naturale, Comitetul intersectorial pentru regulamente tehnice în construcții, Comitetul intersectorial pentru regulamente tehnice în metalurgie, Consiliul de acreditare. În portofoliul de standarde al RSPP se regăsesc în prezent 25163 de standarde.

ASRO, organizator alături de PETROM și OGP al acestui seminar internațional, a prezentat prin intermediul dlui Mircea Martiș – director general, structura internă a organismului național de standardizare, membrii care îl compun și câteva date statistice privind standardizarea în România, precum și strategia ASRO, ca membru cu drepturi depline în organismele europene de standardizare CEN și CENELEC. Dl Valentin Bârdeanu, expert la Direcția Standardizare, a prezentat CT 169, comitet-ogîndă al ISO/TC 67 și al CEN/TC 12,

CEN/TC 221, CEN/TC 265, CEN/TC 266 și CEN/TC 267. La sfârșitul anului 2006, în patrimoniul CT 169 se aflau 239 standarde, din care 114 sunt standarde originale române, 117 sunt standarde române care adoptă standarde europene (inclusiv standarde internaționale adoptate ca standarde europene) și 8 standarde române care adoptă standarde internaționale.

În finalul reuniunii, moderatorii seminarului, dl Peter Crerar, de la PETROM și dl Alf Reidar Johansen, de la HYDRO au concluzionat:

- Adoptarea și utilizarea standardelor internaționale trebuie făcute prin toate căile posibile, în special a standardelor ISO și CEI;
- Principalele referințe în elaborarea standardelor internaționale trebuie să fie simplitatea și ușurința în utilizare;
- Standardele internaționale trebuie utilizate fără modificări acolo unde este posibil, dar este bine să folosim anexe sau note naționale acolo unde este necesar;
- Prioritatea în adoptarea standardelor internaționale trebuie să se bazeze pe nevoile utilizatorilor;
- Utilizarea standardelor de firmă trebuie micșorată și trebuie transformate în regulamente de utilizare sau funcționare, ca și cerințe suplimentare ale aplicării standardelor internaționale în companii;
- Utilizatorii de standarde trebuie să se regăsească la toate nivelurile de adoptare a standardelor internaționale.

Aceste cerințe, aplicate de către companiile din domeniul petrolului și al gazelor naturale vor conduce la minimizarea barierelor tehnice în calea comerțului global și vor îmbunătăți performanțele tehnice ale echipamentelor și componentelor utilizate în acest domeniu.

PRIMA REUNIUNE ANUALĂ A UNUI COMITET TEHNIC EUROPEAN DE STANDARDIZARE ÎN ROMÂNIA

Valentin **BĂRDEANU**, expert principal standardizare, Direcția Standardizare

În urma invitației Asociației de Standardizare din România și a comitetului tehnic român de standardizare CT 169, în perioada 13-14 februarie 2007, s-a desfășurat la București reuniunea anuală a Comitetului tehnic european de standardizare CEN/TC 12, *Materiale, echipamente și structuri marine pentru industriile petrolului și gazelor naturale*. Această reuniune a consemnat două premiere europene în domeniul standardizării, și anume: desfășurarea primei ședințe a unui comitet tehnic european în România și, de asemenea, desfășurarea primei reuniuni a acestui comitet tehnic de la înființarea sa în altă locație decât Bruxelles, singurul oraș care a găzduit reuniunile anuale ale CEN/TC 12 din 1994, până în prezent.

Reuniunea CEN/TC 12 a fost precedată în ziua de 12 februarie 2007 de o altă reuniune, și aceasta o premieră, ședința Comitetului de Management al Comitetului tehnic internațional ISO/TC 67, *Materiale, echipamente și structuri marine pentru industriile petrolului și gazelor naturale*, care este unul dintre cele mai active comitete internaționale de standardizare. În afară de președintele Cheryl Stark, de la BP America, și secretarul David Miller, director standardizare la American Petroleum Institute – API, au fost prezenți delegați ai mai multor organisme naționale de standardizare, și anume: Alain Loppinet de la BNP Paris, președintele CEN/TC 12, Valérie Maupin de la AFNOR – Franța, secretar al CEN/TC 12, Neil Reeve, președintele IFAN – International Federation of Standard Users, Stein Osterlie, secretar al ISO/TC 67 SC 3 de la organismul național de standardizare din Norvegia, Gregory Lever, business leader la National Energy Board – Canada, Wilson de Oliveira, director standardizare la Petrobras Brazi-

lia, Dr. Muayad Ajjawi, director standardizare la Qatar Petroleum, Alf Reidar Johansen, inginer-șef divizia petrol și gaze la Hydro Norvegia, Nikolaus Gromes, Operatins Superintendent la Exxon Mobil Germania, Helge Vestre, inspector-șef la Autoritatea de securitate în domeniul petrolier din Norvegia, Ross Smith, director standardizare la BP Marea Britanie, Alfred Kruijer, inginer principal la Shell – Olanda, Anatoly Barynshnikov, coordonator standardizare internațională la ENI Italia, Gilles Trican, expert standardizare la TOTAL – Franța și Nadya Chernikova, inginer de standardizare la Shell Global Solutions, Olanda.

La această reuniune s-au discutat diferite probleme generale de planificare a activității ISO/TC 67 și s-au aprobat rezoluții referitoare la diferite propuneri și totodată actualizări ale unor documente existente. S-a stabilit ca următoarea ședință a acestui comitet să se desfășoare la San Francisco pe data de 29 iunie 2007.

La reuniunea anuală a CEN/TC 12 au participat delegațiile naționale ale țărilor membre CEN, precum și membri independenți din țări din afara CEN și totodată din Europa. Au participat delegații din Franța, Germania, Italia, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Ungaria și România, precum și reprezentanți ai ISO/TC 67, Cheryl Stark și Gregory Lever și un observator din Qatar, Dr. Muayad Ajjawi. Delegația României a fost alcătuită din: Florin Păncescu de la IPCUP Ploiești, secretar al comitetului național de standardizare CT 169, *Materiale, echipamente și structuri marine pentru industriile petrolului și gazelor naturale*, Valentin Bărdeanu, reprezentant ASRO, Andrei Dumitrescu – Universitatea Petrol-Gaze Plo-

iești, Mihai Illyes – Foradex București și Dan Vasilescu, din partea Asociației Contractorilor de Foraj din România.

Ca la orice reuniune a unui comitet tehnic european, ordinea de zi a cuprins pentru început prezentarea raportului secretariatului pentru perioada parcursă de la precedenta reuniune din 2006. Din acest raport rezultă următoarele aspecte referitoare la activitatea CEN/TC 12 în anul 2006:

- au fost publicate 22 noi standarde din ianuarie 2006: EN 14870-3, EN ISO 13500 (ediția a II-a), EN ISO 16078, EN ISO 13628-6, EN ISO 15136-2, EN ISO 13503-5, EN ISO 13628-2, EN ISO 13503-2, EN ISO 13503-4, EN ISO 10426-1, EN ISO 13628-10, EN ISO 13679, EN ISO 19904-1, EN ISO 13705 (ed. a II-a), EN ISO 10405, EN ISO 13628-7, EN ISO 13628-8, EN ISO 13628-9, EN ISO 13501, EN ISO 19903, EN ISO 15663-1 și EN ISO 14224 care au condus la atingerea numărului de 100 standarde EN (din care 94 EN ISO și 6 EN)

- în programul de lucru sunt incluse 58 standarde din care, în 2006, au fost incluse următoarele noi teme: pr EN ISO 13628-10, pr EN ISO 10405, pr EN ISO 13679, prEN ISO 10423rev, prEN ISO 13678, prEN ISO 13501, prEN ISO 13628-7, prEN ISO 15544, prEN ISO 13628-8, prEN ISO 13628-9, prEN ISO 15663-1, prEN ISO 25457, prEN ISO 13628-5, pr EN ISO 22830, pr EN 17078-4, prEN ISO 10426-6, prEN ISO 15761rev, prEN ISO 13628-13, prEN ISO 14310rev, prEN ISO 15136-1, prEN ISO 15546, prEN ISO 28300, prEN ISO13628-12 și prEN ISO 23251.

- principalele probleme avute în vedere de către CEN/TC 12 în 2006 au fost:

- Cu intenția de a facilita adoptarea de către Rusia și de CSI a standardelor CEN/TC 12 și ISO/TC 67, a fost creat comitetul ad-hoc CEN/TC 12 AH8 *Armonizarea în standardizare între CEN/TC 12 și Rusia*, comitet animat de Anatoly Baryshnikov (Italia) care, are drept scop promovarea unei participări active a CSI în activitățile ISO/TC 67.

- Comitetul ad-hoc pentru examinarea posibilității de elaborare de standarde în cadrul ISO/TC 67 referitoare la echipamentul GPL, a contactat CEN/TC 282 *Instalații și echipamente pentru GPL*, în vederea găsirii unui mod de cooperare. În timpul reuniunii plenary a CEN/TC 282, a fost luată decizia de cooperare între cele două comitete și în consecință ISO/TC 67 a creat un nou grup de lucru, WG 10, *Instalații și echipamente pentru gaz petrolifer lichefiat – GPL*, care are deja inclus în programul de lucru un proiect de standard pentru interfața dintre nave și țarm pentru instalațiile și echipamentul GPL.

- Ca reacție la opoziția manifestată la precedenta reuniune plenară a CEN/TC 12 de către industriile furnizorilor de gaze față de proiectul standardului ISO/FDIS 3183 pentru conducte de transport, la votul final paralel, ISO 3183 a obținut acceptarea la nivel ISO, dar nu a obținut majoritatea necesară pentru aprobare la votul formal CEN. Pentru rezolvarea acestei situații s-a stabilit analizarea acestui aspect în cadrul reuniunii din acest an.

Au fost prezentate în continuare rapoartele comitetelor ad-hoc AH4, Vot paralel ISO/CEI, AH6, Aspecte de mediu, AH7, Smart reservoirs TN5 și AH8, Armonizarea standardelor între CEN/TC 12 și Rusia

În cadrul reuniunii s-au adoptat un număr de 26 rezoluții dintre care amintim:

- Înregistrarea a două revizuirii, posibile a deveni noi articole în programul de lucru al comitetului: EN 14163:2003 și EN 14870-1:2004.

- Confirmarea în urma anchetei periodice pentru o perioadă de cinci ani a următoarelor standarde: EN ISO 13691:2001, EN ISO 10440-2:2001 și EN ISO 17776:2002.

- Pentru a avea o colecție coerentă de standarde, CEN/TC 12, intenționează să includă în programul de lucru rapoartele tehnice (TR) și specificații tehnice (TS) elaborate de ISO/TC 67. În acest sens, secretariatul CEN/TC 12 urmează să transmită membrilor comitetului rezoluțiile de adoptare ale ISO/TR și ISO/TS publicate de ISO/TC 67.

Având în vedere rezultatul negativ al votului paralel al ISO 3183, CEN/TC 12 solicită secretarului să transmită ECISS/TC 29 SC 2 să modifice domeniul de aplicare al EN 10208-2, cu excluderea următoare activităților referitoare la echipamentele de foraj, producție și transport prin conducte și, de asemenea, să supună la un nou vot prEN 3183 revizuit, prin limitarea domeniului de activitate la echipamentele de foraj, producție, rafinare și transport prin conducte și care nu include aplicarea la rețelele terestre de furnizare a gazului natural. Totodată, se cere ISO/TC 67 SC 2 să inițieze procesul de revizuire a ISO 3183, în vederea obținerii unui standard complet unificat și armonizat, care să fie acceptabil și pentru conductele de transport terestre pentru gaz.

CEN/TC 12 dorește ca revizuirea EN 12954 să fie efectuată în paralel cu elaborarea prEN 14919-1 și prEN 14919-2. În acest sens, se solicită să fie stabilită confirmarea de către CEN/TC 219 a acceptării cooperării la realizarea acestor standarde. Se acordă un termen de două luni pentru obținerea acceptului, iar în cazul neconfirmării, se va solicita CEN/BT excluderea din domeniul de aplicare al standardelor elaborate de CEN/TC 219 a aspectelor referitoare la industriile petrolului și gazelor naturale, cu scopul de a permite CEN/TC 12 dezvoltarea standardelor de care are nevoie.

În ultima rezoluție a reuniunii CEN/TC 12, s-au adus mulțumiri ASRO și sponsorilor acestei reuniuni: ACFR, CONFIND, FORADEx, HONEYWELL, UPETROM, Foraj Sonde Craiova și UZTEL pentru primirea călduroasă și sprijinul eficient din timpul celei de-a 14-a reuniuni anuale a acestui comitet european de standardizare.

S-a stabilit ca următoarea reuniune a CEN/TC 12 să se desfășoare la Bruxelles în zilele de 6 și 7 februarie 2008.

VIZITA DOMNULUI NORBERT ANSELMAN LA BUCUREȘTI

Steluța **MANOLACHE**
Centrul pentru schimb de informații
pentru standarde, ASRO

La invitația Ministerului Economiei și Comerțului (MEC) și a ASRO, domnul Norbert Anselmann, șeful biroului Standardizare de la Comisia Europeană, a efectuat o vizită în România pe data de 23 februarie 2007.

La discuțiile purtate la MEC au participat reprezentanți ai ministerului, ai ASRO, ai organizațiilor patronale (APREL, FEPA, ARIES, ACAROM) și ai ANIMMC. Salutul din partea conducerii MEC a fost transmis de către domnul director Aurel Mitu, iar doamna director Cristiana Ion a fost moderatorul discuțiilor. Doamna consilier Anca Șandru a prezentat înaltului oaspete modul de organizare al ministerului, subliniind rolul acestuia în calitate de coordonator al infrastructurii calității și evaluării conformității. S-a arătat că ministerul, având în coordonare ASRO, RENAR și BRML, a creat în 2002 o structură care asigură realizarea acestei funcții, elaborarea și implementarea cadrului legislativ și îmbunătățirea acestuia.

Domnul Norbert Anselmann a vorbit despre dezvoltarea standardizării europene în sprijinul politicilor și legislației europene, subliniind necesitatea îmbunătățirii cadrului instituțional, a eficienței, coerenței și vizibilității standardizării europene, precum și a capacității de a face față provocărilor standardizării la nivel global. Domnia Sa a arătat că standardizarea europeană poate să contribuie la creșterea competitivității industriei, la facilitarea inovării produselor și proceselor și să asigure accesul pe Piața Internă Europeană. În domeniul precum: nanotehnologiile, utilizarea rațională a energiei, tehnologia comunicațiilor și a informațiilor, interoperabilitatea și altele, standardizarea poate să asigure introducerea noilor cunoștințe. Vorbind despre rolul standardizării în aplicarea Agendei Lisabona, domnul Norbert Anselmann s-a referit în continuare la revizuirea Noii Abordări reglementare, simplificarea

legislației existente și aplicarea principiului trimerii la standarde cu aplicare voluntară.

Spre a aduce la cunoștința domnului Norbert Anselmann situația întreprinderilor mici și mijlocii din România, a luat cuvântul domnul director Florin Roșu, de la ANIMMC. Acesta s-a referit la prioritățile strategice ale ANIMMC: creșterea capacității competitive a întreprinderilor mici și mijlocii, promovarea culturii antreprenoriale și creșterea performanțelor manageriale, crearea unui mediu de afaceri favorabil dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, creșterea accesului acestora pe piețele externe și, nu în ultimul rând, îmbunătățirea accesului acestora la finanțări. Referitor la colaborarea cu organismul național de standardizare, s-a arătat că ANIMMC a făcut publice cursurile organizate de ASRO cu experți străini pe tema evaluării conformității pe baza SR EN ISO/CEI 17021 și pe tema sistemelor de management al siguranței alimentelor, pe baza SR EN ISO 22000, fiind, de asemenea, organizator al caravanei „Standardele – veriga necesară din lanțul competitivității” și coorganizator, alături de MEC și ASRO al campaniei de informare: „Importanța și avantajele utilizării standardelor și ale participării la activitatea de standardizare”. Este necesar ca participarea întreprinderilor mici și mijlocii la activitatea de standardizare să se accentueze, nu numai pe domeniul utilizării standardelor, ci și pe cel al implicării active la elaborarea lor.

Prezența domnului Norbert Anselmann la sediul ASRO a început cu vizitarea birourilor și prezentarea specialiștilor din cadrul instituției noastre. A avut loc apoi o discuție, la care au participat, pe lângă reprezentanții ASRO, doamnele Anca Șandru și Irina Ionescu de la MEC și doamna consilier Niculina Florescu de la ANIMMC.

Domnul Mircea Martiș, director general al ASRO, și-a început alocuțiunea cu prezentarea cadrului legal și a organizării instituției, a vorbit apoi despre membrii ASRO și gruparea acestora în cele cinci colegii. În continuare, a prezentat date statistice referitoare la activitatea de standardizare, date ilustrând ponderea majoră și în creștere a standardelor române care adoptă standarde europene în totalul standardelor române, tendință care este consonantă cu cea a celorlalte organisme naționale de standardizare din statele membre ale Uniunii Europene. S-a acordat o atenție specială standardelor europene armonizate, care constituie o prioritate, la cererea

ministerelor de resort. Vorbind despre prioritățile standardizării naționale, domnul Martiș a arătat că prioritatea numărul I o constituie standardele europene ratificate de CEN și CENELEC, implicarea activă în activitatea de elaborare a standardelor europene, adoptarea standardelor internaționale și elaborarea standardelor originale sau revizuirea acestora, în funcție de solicitări; prioritatea numărul II o constituie traducerea standardelor armonizate care au fost deja adoptate ca standarde române și apoi traducerea celorlalte standarde europene care au fost deja adoptate ca standarde române (prin metoda filei de confirmare sau prin metoda anunțului).

Domnul Alexandru Greabu, director al Direcției Publicații, a arătat modul în care se asigură aducerea la îndeplinire a misiunii de a informa publicul cu privire la activitatea de standardizare. A prezentat activitatea serviciilor pe care le conduce: serviciul de vânzări și abonamente, biroul de marketing-redacție și drepturi de autor, biroul de cursuri și formare profesională, serviciul producție, biroul de baze de date și tehnologia informațiilor, bibliotecile și centrele zonale de informare ale ASRO. Domnul Greabu a arătat care sunt principalele instrumente de diseminare a informațiilor referitoare la standardizare – produsele ASRO: standardele, colecțiile de standarde române cu reglementările tehnice din fiecare domeniu, abonamentele, colecțiile realizate la cererea clienților, colecțiile create în colaborare cu alte organisme de standardizare (de exemplu, Indexul ASRO-DIN GLOBAL), consultanța acordată la cerere, revistele.

Centrul de Informare din ASRO, care a fost prezentat de subsemnata, are ca obiectiv aplicarea procedurilor de notificare prevăzute de Directiva 98/34/CE și de Acordul Organizației Mondiale a Comerțului cu privire la înlăturarea barierelor tehnice din calea comerțului. Centrul asigură furnizarea de informații cu privire la activitatea de standardizare pe baza cererilor primite de la persoane fizice sau juridice române și străine. Referitor la activitatea de notificare a temelor standardelor române originale și a revizuirilor care se intenționează, s-a arătat că aceasta a început în 2005, numărul total al notificărilor fiind de 68 (8 în 2005, 41 în 2006 și 19 de la începutul anului 2007 și până în prezent), toate fiind referitoare la domeniul neelectric. Notificările statelor membre ale U.E. se fac publice prin intermediul paginii oficiale a ASRO începând cu luna iunie a anului 2005.

În continuare, domnul Martiș a prezentat comitetele de orientare strategică, care urmăresc corelarea resurselor pentru activitatea de standardizare cu programele anuale, evoluția standardizării la nivel european și internațional, precum și a reglementărilor tehnice.

Domnul Anselmann a urmărit cu atenție prezentările, cerând să fie informat cu privire la modul în care se tratează proiectele de mandate pe care Comisia Europeană intenționează să le transmită organismelor europene de standardizare.

La cererea conducerii ASRO, domnul Norbert Anselmann a prezentat organigrama Direcției Generale Întreprinderi și Industrie din cadrul Comisiei Europene, locul biroului Standardizare și legăturile cu celelalte servicii.

Domnia Sa a subliniat faptul că mandatele de standardizare constituie procese-cheie pentru orientarea acestei activități în slujba politicilor comunitare. Ele asigură transparența acestei politici, prin consultarea *ex ante*. Ca prim pilon al aplicării mandatelor, sunt ghidurile comune privind colaborarea dintre Comisia Europeană și Asociația Economică a Liberului Schimb, de o parte și organisme europene de standardizare, de cealaltă parte. Ca pilon secund există Acordul-Cadru de Parteneriat, care stipulează condițiile de lucru și modalitățile financiare de decontare. Comisia urmărește sprijinirea Secretariatelor Centrale ale organismelor europene de standardizare, activitatea de elaborare a standardelor și traducerile. Pentru finanțarea acestor activități, este necesară consultarea Comitetului permanent pentru standarde și reglementări tehnice. După acceptarea mandatelor Comisiei Europene de către organismele europene de standardizare, acestea stabi-

lesc structurile care preiau sarcinile care rezultă din mandat și-i întrebă pe membri cine poate să se implice, așteptând ofertele acestora. Comisia Europeană cofinanțează însă organizarea activităților, nu implicarea experților. Membrii trebuie să prezinte justificarea costurilor și programe bazate pe costuri reale (directe și indirecte). Costurile directe, referitoare la managementul proiectului, sunt în sprijinul administrării acestuia, al acoperirii cheltuielilor de călătorie, iar în cazul subcontractărilor este necesar ca licitația să fie făcută publică. Cheltuielile indirecte sunt cele cu electricitatea, chirii, cheltuielile administrative generale, într-un anumit procent sau integral, rezultând din contabilitatea analitică a organizației. Pentru finanțarea traducerilor, costurile eligibile sunt de maximum 60 euro/pagină a versiunii engleze, din care Comisia poate să finanțeze 50%. Având în vedere condiția costurilor reale, trebuie să se aducă probe pentru prețul stipulat, cum sunt facturile în cazul subcontractării. Procentul de rambursare a cheltuielilor poate fi majorat de Comisie peste 50%, dar niciodată nu se ridică la 100%.

ASRO neavând nici un fel de experiență în domeniul obținerii finanțării de la Comisia Europeană, s-au pus întrebări de către experții Direcției Standardizare din ASRO, iar domnul Anselmann a dat explicații.

Am fost informați că în această lună încep negocierile pentru noul Acord-Cadru de Parteneriat, dat fiind că cel existent urmează să își înceteze valabilitatea.

Pe drept cuvânt se poate afirma că vizita domnului Norbert Anselmann a constituit unul dintre evenimentele majore din viața organizației noastre.